

FOAIA POPORULUI

Prețul Abonamentului:
 Pe un an 2 fl.
 Pe o jumătate de an 1 „
 Abonamentele se fac la Institutul Tipografic în Sibiu
 și la toate birourile filiale de abonament.

Apare în fiecare Duminică

INSERATE
 se primesc în biroul administrației (strada
 Măcelarilor nr. 21).
 Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.
 a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Invitare de abonament.

Cu 1 Ianuarie st. v. »Foaia Poporului» intră în al treilea an al vieții sale. Ne luăm prin aceasta voce a atrage de cu vreme luarea aminte a abonaților noștri, că cu sfârșitul lui Decembrie stil vechiu, le înceată abonamentul pe anul de față, și îi rugăm să binevoască a grăbi cu reînnoirea lui pentru-ca să nu fim siliți a opri trimiteră mai departe a foii.

»Foaia Poporului» va apare regulat și dela Anul-nou înainte, și prețul îi va rămâne același, și anume:

Pe un an întreg . . . 2 fl. (4 coroane)
 Pe jumătate de an . . . 1 fl. (2 coroane).

Pe timp mai scurt, nu putem primi abonamente, nici dela alt termin, decât dela începutul și dela mijlocul anului (1 Ianuarie și 1 Iulie st. v.)

La numărul de față alăturăm, pentru abonații noștri, și mandate postale (post-atalvány), cu adresa tipărită și cu numărul sub care primesc foaia, scris gata pe coupon, așa că trimițătorul nu are decât să mai scrie cifrele la locurile cuvenite, și să le pună la postă.

Abonații noi, sunt rugați a-și scrie numele lor și al comunei foarte curat și ceteș, însemnând posta din urmă.

Rugăm pe toți bunii noștri spriginitori, să nu ne lipsească nici pe viitor de caldul d-lor sprigin în schimbul căruia noi ne vom strădui a le da o foaie bună și folositoare.

Administrația
 „Foi Poporului“.

Schimbare de guvern.

În urmă totuși trebuie să se ducă! Acești încăpăținați ministri, care de doi ani de zile decând sunt la cârma țerii, numai ferbere, vrajbă și furtună au ridicat peste țară, și numai nemulțumiri au știut aduce cetățenilor ei, prin păgânele legi ce le-au fabricat și trecut cu puterea prin voturile dietelor, și prin purtarea lor cea atât de păgână față de locuitorii nemaghiari ai țerii, — acești ministri care chiar și Maiestății-Sale 'i-au făcut atâtea zile grele, în urma urmelor nu mai sunt suferiți la cârmă! Maiestatea Sa și-a pierdut ori-ce încredere în ei, și acum îi alungă din fruntea țerii, căci nu-i mai poate suferi! Ei au depus frânele în mâinile Maiestății sale, și Maiestatea Sa a primit abdicarea lor, însărcinându-i cu conducerea încă numai până va putea alcătui alt guvern din alți ministri. Se vorbește că unii din ministri de până acum vor rămânea și în noul guvern, dar' cei mai fără D-zeu: *Wekerle*, *Silagy* și *Hieronymi* nesmintit — nu!

Să vorbește că o să fie pus ca întâiu-ministru vestitul *Bánfy Dezső*, pașa de odinioară dela Bistrița.

Ori-cum ar fi și ori-cine ar veni la cârmă, noi dela »bunătatea« lor nimic nu avem de nădăjduit. Nădăjduim însă dela noi și dela virtutea noastră, ca mergând cu curajiu înainte, să-i facem noi să fie ce azi nu ne sunt — »binevotoiri«!

O foaie păcătoasă.

(*) Foaia românească dela Timișoara, »Dreptatea«, își face de cap! Auziți și mirați-vă buni Români, ce scrie acea foaie.

În depărtata Asia este o mare Împărăție, foarte mare, de vre-o 12 ori așa de mare ca toată Împărăția noastră Austro-Ungaria. Acea Împărăție mare se numește *China*. Ea are 400 de milioane de locuitori, dar' e una dintre statele cele mai rămase înapoi în cultură, în lumină. Este numai o mare adunătură de oameni, dar' fără nici o cârmuire înțeleaptă, și lipsită aproape de tot de bărbați luminați și cuminiți, care să știe ținea bine înche-gată la olaltă acea mare mulțime de oameni, se-'i lege strins unii de alții! Dacă ar ave această Împărăție o cârmuire înțeleaptă, își poate ori-cine închipui ce puternică ar fi: n'ar avea păreche pe lume! Dar' nu. Ea este încunjurată cu un zid mare la hotare, numit »zidul chinez«, ca se nu lasă să străbată în lăuntru dușmanul, dar' care nu lasă să străbată nici lumina, cultura, știința, care atât de tare se avântă în țerile vecine și în celealalte părți ale lumii. Și cum astăzi mai mult poți face cu mintea ca cu puterea, e o adevărată nenorocire pentru marea Împărăție Chineză, că ea se ferește de lumină și rămâne în bezna ei de neștiință, de veche prostie. Dovadă că așa e; ne slujește fapta, că chiar în zilele acestea încă tot decurge o crâncenă bătaie între China cea mare,

FOIȚA.

Ostrov senin...

Vezi colțul cel de cer senin
 La margine de zare
 Încungiuat de nori, întinși
 Pe 'ntreaga depărtare?

Ostrov senin, într'un ocean
 De 'ntunecimi în fire,
 Ce farmec dulce-ți varsă el
 În suflet și 'n privire

Prin schinteerile lui vii
 De raze aurite!...
 Cu drag în lung pe el îmi țin
 Privirile-atingite,

Căci îmi e sufletu 'nsetat
 După senin și bine...

Ca cel ostrov senin ești tu,
 Și, dragă, el — ca tine!...

(Din »Vatra«) Ioan Moța

Dări de seamă.

III

„Ricordi Rumeni“

Sub titula aceasta a eșit de curând de sub tipar la Parma, cetate în depărtata Italia, țeara fraților noștri de sânge, Italiani, — o carte, care ne privește foarte de aproape pe noi Români, despre noi și ale noastre treburi naționale fiind vorba într'nsa. Întregă titula cărții e următoarea:

„Roberto Fava. Ricordi Rumenii. Note di un viaggio in Transilvania e Romania. Parma 1894“.

Abia ai pus ochii pe această carte, și deja prin drăgălașa ei înfățișare din afară, îți trezește în suflet o rază caldă de nădejde, îți spune că stai în fața unui prietin de mult bine voit, de departe venitor, care să apropie de tine cu zimbet cald pe buze, însușându-ți încredere și curajiu. Cuperta (tablele) cărții sunt colorate în trei mari dungii: una cea din jos, roșie, ce din mijloc galbănă, cea de sus vînată: iubitul și mândrul nostru tri-

color, prin ce te face să nu-ți mai poți sătura privirile de vederea acestei cărți.

Sus pe dunga vînată, în colțul drept, sunt trase cinci linii (portativul la scrierea muziceii) și pe ele însemnate notele din începutul marșului nostru național »Deșteaptă-te Române«. . . cât cade pe aceste cuvinte.

Dar' dacă mult drăgălașe fi este înfățișarea, apoi și mai mult însemnat fi este cuprinsul acestei cărți. Ea este o descriere a călătoriei pe care fruntașul ziarist italian, domnul *Roberto Fava*, a făcut-o din Italia până în Ardeal, din prilegiul vestitului proces al Memorandului. . . Di *Fava* 'si-a însemnat tot ce-a văzut și ce-a auzit pe unde a umblat în acest drum al său, și însemnările sale acestea le scoate la iveală în volumul de care e vorba. Densul își împarte cartea în 14 capitole dândule următoarele numiri:

1. Dela Triest la Cluj. 2. Naționalitățile în Ungaria. 3. Românii. 4. Clujul. 5. Justiția (judecătoria) maghiară. 6. La Hotel Brasini (în Cluj) 7. Pe munții Transilvaniei. 8. Desmirul. 9. O sentență infamă (osândă păcă-

și vecina s'a Iaponia, de zece ori mai mică decât ea, având abia 40 de milioane de locuitori (ceva mai mult numai ca a noastră Împărăție.) Dar' cum Iaponia nu a tras în jurul său zid care să o despartă de cealaltă lume și să o ferească și de lumina ce crește și străbate peste pământ, ci a primit și ea aceea lumină și e azi o țară înăntată, — și cum azi mai mult se face cu mintea decât cu puterea: mica Iaponie cea cu 40 milioane de locuitori, dar' luminată, a știut sparge și zidul chinez, și de vre-o patru luni de zile o poartă din bătae în bătae, din înfrângere în înfrângere pe marea Chină cea cu 400 de milioane de locuitori, dar' proști toți fără de seamă! Îți pare de necrezut, și tetuși așa e! E o rușine, mai ales azi, să te numești „Chinez“, fiind Chinezii unii dintre cei mai înapoiți oameni ai pământului! Nește sêlbateci, aproape nește dobitoace!

Dar' ce avem noi cu toate acestea?

Din cele ce urmează se va vedea:

1. Drăguța de foaie românească dela Timișoara, „Dreptatea“, în ajunul adunării dela Sibiu, a publicat vestita scrisoare a vestitului Mocsonyi Sándor, în contra adunării, voind să o zădărnicească;

2. Văzând că n'a reușit, după adunare multă vreme a scris și scrie și azi încă, rău despre dînsa, luând în bătae de joc pe cei-ce au pus-o la cale și au finu't-o și fără „inalta“ Domniei-lor învoire, și cearcă a-i scădea însemnătatea;

3. Văzând, mai târziu ceva, că și foile din străinătate scriu laude mari la adresa adunării și ocăresc pe Mocsonyi pentru încercarea lui păcătoasă de zădărnice, „Dreptatea“ într'o zi a scris că da, aduc foile străine laude, dar nu-s toate drepte, că noi le înșelăm trimițându-le știri neadeverate! («abusăm de ospitalitatea acelor foi»).

Auzi D-Ta vorbă! O foaie românească se spună că nu-i drept ce scriu foile străine despre noi, când acelea numai de bine ne vorbeau, și numai adevăr spuneau, ce-i drept une-ori dureros adevăr pentru Mocsonyi, căruia nu-i plăcea frumosul avânt național arătat și cu privilegiul acelei adunări!

Prin ținuta aceasta ne-românească și păgubitoare pentru neamul nostru, „Dreptatea“ a strînit o așa de mare scârbă la stimații și iubiiții nostri 10 bărbați naționali din închisoarea din Vaț, puși și ei ce-i drept între ziduri, dar nu chinezești, ci ungrești, încât dinșii îndată au hotărît că această păcătoasă foaie, mai mult se nu o primească, ci să o trimită napoi la Timișoara, drept semn al durerii și scârbei lor! Așa au și făcut. Ei azi nu mai primesc în temniță „Dreptatea“, ci au respins-o ca pe o nevrednică!

Dar' asta i-a durut rău pe »lumiinații« redactori dela „Dreptatea“ și în năcazul lor ce au făcut? Sau pus acum, că după ce și-au bătut joc de adunarea dela Sibiu și de fruntașii români ce au lucrat pentru frumoasa ei reușită, să-și bată joc și de iubiiții nostri întemnițați, să le mai amărească și ei cât numai vor putea, zilele cele grele de robie, că nu e destul cu ce li-le amărește stăpânirea ungurească!

În numărul său dela 9/21 Dec. în săptămâna trecută, „Dreptatea“ a scris un articol în care vorbind despre respingerea sa din partea iubiiților nostri martiri din Vaț, să năpustește în chip scârbos asupra lor, asemănându-i nu mai puțin decât cu — Chinezii!, cetiți și înțelegeți bine: cu Chinezii! numindu-i pe ei: „Chinezii nostri!“

Noima, înțelesul articolului este, că precum Chinezii cei aproape sêlbateci, să închid cu zid ca să nu srăbată la ei lumina lumii, și să feresc de lumină și de cultură ca de foc: întocmai și iubiiții nostri întemnițați să feresc și nu vor să primească »lumina« pe care »lumiinatul“ Mocsonyi

Sándor vrea să le-o verse în creeri prin »luminata« sa „Dreptatea“ din Timișoara.

Într'adevăr mai păcătoș decât în acest înțeles, nici c'ar fi putut să scrie cineva despre iubiiții nostri fruntași naționali!

Eată cari sînt însași vorbele cu care „Dreptatea“ își încheie bobocul său de articol:

„... Frații nostri (adecă martirii) sînt și ei băieți cu inimă bună românească, dar' politicieni mititei. Sînt Chinezii în politică...“

Care va să zică, ei să priceap așa de bine la politică, ca Chinezii! Ear' Chinezii să priceap așa de bine că 400 de milioane de oameni sînt bătuți frânți de 40 de milioane de Iaponezi!

Fie-vă de bine »înțelepților« și »lumiinaților« dela „Dreptatea“ pentru aceste frumoase »laude« aduse acelor bărbați naționali români, care prin lucrarea lor au făcut să resune numele de Român peste întreagă Europa, au atras luarea aminte a lumii întregi asupra noastră, au câștigat dragostea acelei lumi pentru noi, și au băgat în spaimă pe înșii cutezanții și păgânii ministri unguri, cei cu capul a mână, încât ca nește nebuni au sărit asupra lor și au făcut ce-au putut ca să-i infunde în temniță, ca un să le mai poată face rău, descoperind lumii nedreptățile ce ei fac poporului român!

De ce a închis oare guvernul unguresc pe acești luptători naționali români? Pentru aceea doară că i s'au părut »băieți cu inimă bună românească, dar' politicieni mititei, — Chinezii în politică?

Nici un om cu mintea sănătoasă nu o va putea zice aceasta, poate »lumiinații« din Timișoara cu Mocsonyi Sándor al lor. Nici o foaie ungurească nu s'a purtat încă atât de miserabil, atât de păcătoș, și nu a fost atât de necuviincioasă față de acești iubiiți bărbați români, ca și cum e „Dreptatea“ din Timișoara. Ce

toasă). 10. Blajul. 11. Brașovul. 12. București. 13. Frunze și Frunzulite. 14. Pitești (în Romania), Curtea de Argeș.

E destul să cunoști titulele acestea a capitolelor, pentru ca să înțelegi ușor de ce poate fi vorba sub aceste titule, și că ce însemnată este această carte pentru noi Români.

Ea este o descriere credincioasă a tuturor celor întemplate la Cluj când cu marele proces. Fratele nostru italian a rămas adânc mâhnit de ce a văzut acolo făcându-ni-se nouă. Pentru aceea simțământul lui de dreptate în fiecare șir a cărții isbucnește revoltat și cu vorbe aspre la adresa celor ce atîta nedreptate ne fac, — ear la adresa noastră mângăioase și îmbărbătătoare sînt cuvintele lui, și pline de laude, că în ciuda tuturor impilărilor noi prin veacuri ne-am păstrat cu atîta curățenie și sfințenie naționalitatea noastră!

E cartea dlui Fava o carte de care noi tare ne bucurăm, căci multă lumină va împărștia ea, privitor la noi între învetații italieni, frații nostri!

im.

Colinde.

Culese de Demetriu Todoran, inv. în Boziaș.

I.

Colo sus și mai din sus

Domnului Doamne!

Sînt doi brazi încetenai,

Da sub brazi cine-ș culcați?

Sînt doi bouri, bouri suri,

Unu mare și-unu mic.

Cel mai mare s'a sculat

De bură s'a scuturat

Din gură s'a lăudat:

— Că nu este vînător

Pe mine se mă vîneze

Decum ziua 'n preumblare

Dar' nici noaptea 'n zăcătoare!

Da zeu Ioan, Sântu-Ioan

El bine 'l-a ascultat,

Și bun arc și-a încordat

Și tare 'l-a săgetat

Prin dragi picioarele sale...

El din gură-așa grăia

Hei Ioane Sânt-Ioane

Ce reu ție 'ți-am făcut

Tocmai tu de te aflași

Și vieața 'mi-o scurtași!..

II.

Sus în poarta cerului

Domnului Doamne!

Este-un jilț întraurit

Dară în jilț cine-și șede?

Șede Domnul D-zeu.

Dinaintea jilțului

Șede Adam, moș bătrân,

Și stă 'n bătă răzimat

Și tot plînge și suspină

Că-1 judecă D-zeu

— Știi tu Adam ori nu știi

Frumos raiu 'ți-am slobozit

Numai ție 'ți-am oprit

Cel pom din mijloc de raiu

C'acela-și pomul Iudei.

— Ear' Adam din graiu grăia:

Nu mă Doamne judeca,

Iuda m'a înceluit

le-a zis ea, nu le-a zis nici cel mai înverșunat dușman al neamului nostru! Scris'au și foile ungurești rău despre densii și despre noi toți, dar' totdeauna au recunoscut că sunt acești conducători naționali, bărbați cari mult chibzuiesc și se gândesc până hotărăsc să facă un paș oare-care, și ce fac cu multă minte fac, și chiar pentru aceea au cerut închiderea lor! A trebuit vē vină o foaie »românească« ca să-i numească „băieți“, „politiciani mititei“, — „Chinezi“!

Le-am însemnat și acestea, pentru ca iubii nostri cetitori dela sate, să știe cu cine au a face când e vorbă de oamenii dela „Dreptatea“, foaia lui *Alexandru Mocsonyi*, cel înrudit cu ministrii unguri, și cine sunt cei ce-l sprijinesc pe acest »nemeș«.

O voce săsească.

(..). Frații noștri concetățeni Sași, cari locuiesc aci în Ardeal în număr de vr'o două-sute de mii, au luptat și ei cu multă înverșunare în contra asuprii maghiare, dar' înainte de asta cu trei ani, în o conferență națională a lor, ținută la Sibiu, gândindu-se și răsândindu-se, au hotărît să mai cerce și altcum, să întoarcă odată foaia, să încete de a se mai lua cu răul cu stăpânirea, și să încerce a o linguși, a nu 'i-se mai împotrivi, ca să vadă unde va ajunge și pe această cale. Hotărîrea asta au spriginit'o vre-o 70 de deputați ce erau de față în conferență, ear' vre-o 60 erau împotriva ei; de dragul tinerii la oaltă însă, au zis și cei 60 că se supun. Foile lor a încetat de a mai ocări guvernul, și au început a scrie mai domol, mai pretinește. Dar' credeți că guvernul unguresc a știut ori a voit să prețuiască din de-ajuns această nouă pornire în politică a poporului săsesc? Nici vorbă! S'a arătat ce s'a arătat mai îngăduitor dar' în străduința lui de a ungușea totul nu s'a putut și nu se poate reținea nici

față de Sași, ci cu patimă și lacomie își cască gura de balaur ca să le înghiță și ale lor așezăminte naționale și să le ungușeze.

Lovește și în școlile lor, le poruncește și lor învățarea din greu a limbii ungurești, în slujbe ia și dintre ei numai pe cei mai aplecați a se preface cu totul în Unguri, și așa mai departe.

Lucrurile acestea n'au rămas trecute cu vederea de către adevărații binevoitori ai poporului săsesc, și mai ales de partida destul de însemnată a celor cari nici înainte cu trei ani nu se învoiseră cu politica de închinăciune Ungurilor. Ei au început a scrie ear, azi mai aspru, mâne și mai aspru, în contra guvernului unguresc și a siluirilor lui față de Sași și nemaghiari preste tot. Azi, după trei ani abia, au ajuns lucrurile ear' acolo, că două din cele trei foi ale Sașilor, scriu mai nainte, cu fruntea ridicată, sus și tare contra stăpânirii ungurești, zicând că nu mai merge cu căciulirea, că n'r-s vrednice stăpânirile ungurești să te porți cu buna cu ele, ci se le sari în cap, și cu puterea, cu curagiul să cerci a le bagă minte în creeri! Aceste două foi sunt pentru reapucarea luptei fâțișe și alipirea lor la lupta deschisă a Românilor, și numai o foaie e încă ceva mai îngăduitoare.

Eată cum scrie „*Kronstädter Zeitung*“ din Brașov, în unul din numerii sei din săptămâna trecută:

„Pe lângă toată îngăduința de dragul păcii, este ceva ce omul nu poate jertfi nici pentru pace, și aceasta e *vieța însăși, onoarea și conștiința* (șoapta sufletului său).

„Cătră această margine a răbdării împinge stăpânirea maghiară pe nemaghiarii ce viețuesc în Ungaria: *Germani, Români, Slovaci, Sârbi*.

„Maghiarii, odinioară șese milioane, au prins numai pentru sine întreagă puterea publică, legislativă și guvernul, cele opt sau nouă milioane de nemaghiari au suferit aceasta, nădăduind că cel „cui 'i-s'a dat atât demult, dela acela se și cere mult“, și *înțelepciune și dreptate* în umblarea cu toți cetățenii! Dar'

nădejdea lor a fost zadarnică, cererea lor a întâluit, de 27 ani, numai urechi surde, și foamea de stat nepotolită a maghiarismului crescu grozav de tare!

„Putere publică maghiară însemnă în curând: *Moartea școalelor germane și școalelor celorlalți nemaghiari în Ungaria*; silirea maghiarisării numelor, botezarea din nou a tuturor slujbelor, orașelor, localităților; spri-ginirea numai a Maghiarilor în slujbe, facerea unei armate de slujbași maghiari și maghiarizatori. Am protestat, la minister și în parlament în contra introducerii unei limbi străine în toate slujbele, la judecătoria în administrație — totul înzadar! vorba era că:

a fi *Maghiar* însemnă: *bun „patriot“* putând primi slujbe, înaintări; a fi *naționalist* însemnă: *vânzare de patrie, nemernicie, josnicie!*..

„Am ținut această de o beție trecătoare și așteptam să se desmetească din ea! Ne-am apropiat de stăpânitori cu încredere, cu iubire de pace și bunăvoință, am trecut în partidul lor guvernamental, — înzadar, beția era netălmăduită, era o sete de predominare peste toate popoarele de sub coroana Sfântului Stefan!

„Focul ameteții era grozav, turbarea maghiarisării în capitală, în „reuniunile de cultură“, în jurnale, umbla ca un leu urlător, căutând pe cine să înghiță!

„Dieta alcătuia cu repeziciune rețetele, ear' guvernul pregătia după acestea leacurile pentru slăbirea și omorirea pe încetul dar' sigură a naționalităților: școale maghiare peste tot locul, kisedov-uri pentru copiii mici ai Sașilor, Românilor, Slovacilor, etc.! Și în chipul acesta, spune foaia săsească, s'a sporit dela șese la opt milioane numărul Ungurilor și a ungușitorilor.

Apoi întreabă înscărbită:

„Unde s'a mai pom-nit vr'odată o batjocură mai revoltătoare a legii în zdrobirea drepturilor popoarelor decât aceea: banii celor 8 milioane de nemaghiari, din vistiera statului umplută pe jumătate dela densii, așa dar' din dările *strînse de ei cu multă sudoare*, acestea, naționalitățile, să fie lovite de moarte în naționalitatea lor și ruinate prin legi, slujbe, porunci!

„Ce nebunie grozavă: să tai din spinarea naționalităților curelele, cu care acestea se fie sugrumate în sufletul lor!

„Sașii contribuie cu sume foarte mari pentru statul maghiar, care bani se întrebun-

Măr 'n gură 'mi-o vîrit!
Dumnezeu s'a mîniat
Din raiu că 'l-o alungat,
Dar' Adam a lăcrîmat
Și 'n genunchi a 'ngenunchiat
Și raiului s'a rugat:
— Raiule, raiu, dulce raiu,
Eu de tine nu mă 'ndur
De dulceața raiului,
De mirosul florilor,
De svonul albinelor,
De para flăcărilor,
De fumul tîmâielor!...

Poesii populare.

Din Bistrița.

Culese de *Pavel Butuc*, econom.
Frunză verde 'și-o frăguță
Am avut și eu drăguță,
Și gîndeam s'o fac nevastă
C'a fost mîndră și isteată,
Și pe buze cu dulceață.
Dar' mîndruța cea gîndit

Cu altu s'o logodit...

Eu rămăseiu eac'așa
Vai de inimuța mea!

Frunză verde mărăcine
Lasă mîndră c'așa-'i bine
Dacă n'ai venit la mine!...
Ascultași de-o hară-pară,
Și-acum lumea ți-'i amară,
N'ai ascultat de părinți
Și de oamenii cuminți.
Frunză verde de pe fagi
Acuma-i tîrziu să faci;
Răbdă mîndră ce-'i răbda
Că n'ai cui vină băga...

Azi e Luni și mâne-'i Marți,
Am iubit maică doi frați,
Unul Mercuri, unul Joi
Și 'i-am lăsat pe amîndoi,
'L-aș iubi pe cel mai mic
La cel mare voia-'i stric,
'L-aș iubi pe cel mai mare
Dragoste ca cel mic n'are!

Din Iabuca (în Bănat.)

Culese de *Nicolae Bojin*, econom.

De ți-'i ție mîndră reu
Vai și de binele meu,
Că nici mie nu mi-'i bine
De când nu te vîd pe tine.
Toată noaptea mă gîndesc,
Cum să fac să te 'ntîlnesc
Trei zile să-'ți povestesc
Sufletul să-'mi răcoresc!
Când mă uit în fața ta,
Parcă-'mi crește inima...

Bădișor depărțitor
De-al teu dor să știi că mor!
Vîd cu ochii cum slăbesc,
Și mă usc și 'mbătrînesc
Și eu leac nu-'mi pot afla:
Leac 'mi-ar fi gurița ta!..
Hai bădiță la isvor
Să ne sărutăm cu dor,
La isvor cu apă reco
De dor doară 'mi-a mai trece...

țază pentru întemeierea de școale de stat (ungurești) în orașe și comune săsești, pentru plățirea de organe de supraveghere judecătorești, administrative, de contribuție, postale, telgrafice și școlare — *toate maghiarizătoare!* Sașii și cu ei alături ceialaltă nemaghiari, *trebuie să-și susțină cu o mână propriile lor școale, ear' cu cealaltă să ajute la susținerea apăsătorilor lor, și a școalelor de stat maghiare!*

„Banii ce noi îi vârsăm ca dare, slujesc: spre a da Maghiarilor în multe comune aproape fără nici o cheltueală școale gratuite, astfel că Maghiarul n'are să poarte, ca Sasul, sarcini școlare, și totuși e provăzut în modul cel mai strălucit cu învățământ în limba mamei sale!

„Se vede: dările noastre proprii se folosesc pentru omorârea noastră sufletească și națională! Și aceasta se întâmplă nu numai cu Sașii, ci și cu toți ceialaltă nemaghiari din Ungaria!”

Și așa mai departe în același ton aspru dar' drept, foaia săsească scrie încă mult și bine, contra asupririlor ungurești. Dovadă că sunt și ei sături iarăși, până în gât, de pretenia cu viclenele, necredincioasele și de Dumnezeu uitatele stăpâniri maghiare, deși numai trei ani au încercat a se apropia și cu buna de ele!

Da, așa sunt acești cârmuitori ai țerii noastre. Nu căciulindu-te lor, ci ridicându-te ca un munte și ca viforul aruncându-te în calea pornirilor sale dușmane, vei pute să le înveți cu vremea minte! Noi învățatură să tragem de aci, și hotărâți să fim la ori-și-ce, pentru apărarea drepturilor neamului nostru! Altfel ei ne sapă cu sirguintă groapei perirei. Noi însă se știm încungiura căderea întrânsa. Și aceasta numai prin bărbăție, prin luptă și curagiu se poate!

Pentru tombola din București.

Probele despre nobila dărnicie a femeii române se sporesc mereu. Pentru marea loterie din București, curg nesfârșit daruri din toate părțile dela femeile române de prin sate și de prin orașe. Noi am spus și în numărul nostru trecut unde se se trimită toate, și o repetăm și acum se se trimită la **Brașov**, d-șoarei

Maria Tulia Stănescu, strada Castelului nr. 42, și nu mai mult la redacția foilor noastre, căci ne face mult de lucru să despachetăm și ear' să despachetăm și să le punem noi de nou toate la postă.

În săptămâna trecută au sosit încă pentru același scop următoarele obiecte:

Din **Toplița-română** un frumos covor dela d-na învățătoreasă *Anastasia Teslovan* născută Moisin, și dela *Sofia Antal* a lui *Vodă Vasile*, alt covor.

Din **Conade** (comitatul Târnavei-mari) sau trimis peste 100 de bucăți de țesături naționale, pentru același scop.

Din **Icelandul-mare** au sosit pe adresa societății d-șoarelor române în Sibiu, 30 de bucăți, adunate de d-șoara *Elisaveta Hodoș*.

Din **Șeica-mare** a trimis d-na *N. Racoța* un prea frumos covor țesut cu fire de argint.

Din **Roșia-săsească** au trimis țerancele *Elisaveta Solomon* și *Siia Fraticiu*, doue chin-dee, *Maria Toma Cică* născută *Mărcușo* cătrintă.

Din **Apoldul-de-jos**, *Maria Ioan Beu* doue obiecte țesături naționale, *Ana Iuga* trei.

Din **Peuca** *Nefta Dordea* un covor.

Din **Cristian** de lângă Sibiu, ni-s'au trimis 34 de obiecte adunate prin *Ioana Morariu*.

În acelaș timp aflăm, că d-na *Racoța* din **Șeica-mare** și *Emilia Deac* din **Călvaser** au adunat dela țerancele de acolo peste 30 obiecte.

Din **Sighișoara** a adunat d-na protopopeasă *Ioana Moldovan* născută *Boiu* dela țerancele române, 33 obiecte.

Din **Ecica-română** a sosit o ladă cuprinzând 35 obiecte colectate de d-șoara *Vioara Magdu*.

Din **Vaida-recea** mai multe obiecte trimise de d-na *Eugenia Regean n. Negrea* preoteasă, d-șoara *Iuliana Darvasi* învățătoreasă, și d-șoara *Paulina Boier*.

Din **Roșia-de-Săcaș** mai multe obiecte colectate de d-na *Emilia Deac*.

Din **Lunca** a colectat dl *Stefan v. Lita*, preot, dela 28 femei peste 30 obiecte.

În **Brad** deasemeni s'au colectat obiecte, în valoare de vre-o 300 fl.

Foarte frumoase semne de dragoste de neam sunt aceste jertfe, și înălțătoare de inimă sunt ele. Laudă și cinste dăruitorilor și celor-ce au obosit adunându-le! . . .

SCRISORI.

Punere de notar.

Băsești, (Sălagiu) 12 Dec. 1894.

În 10 Decembrie n. c., s'a ținut în cercul notarial al *Băseștilor* a doua alegere de notar de cerc. Concurenți au fost 12 inși, între cari și 3 Români, anume: *Vas. Nireșian*, *Nic. Catoufi* și *Ioan Radu*, cest din urmă d-sa fiind cel mai calificat între toți concurenții.

Dar' înzadar. Fisolgăbirul din Cehul-Silvaniei *Kis László*, n'a voit să pună în candidație nici un Român, deși acesta este un cerc curat românesc. El voia pe *Jidanul Weisz Árpád*, cu ori-ce preț. Cu zile înainte acest *Jidan* și soții sei, au început a ademeni poporul cu rachiu, țigări și bani.

Judelui comunal din Tămășești *Vasile Muntean*, și judeului *Ioan Mărieși* din Băsești, li-a făgăduit *Jidanul* pasurile de vite, ca adecă acestea să le facă de aci încolo ei și tot venitul din ele să fie al lor, ba și însemnate sume de bani. Lui *Ioan Mărieși* în dimineața alegerii i-a pus *Jidanul* în mână 100 fl. și în urmă 130 fl. numai să easă înaintea Tămășenilor și Seliștenilor și să le spună, că Băseștenii toți stau pe lângă *Weisz Árpád*, ear' ei încă numai așa să între în Băsești, de vor ține cu *Weisz*, căci altfel le vor arăta lor Băseștenii! *Muntean* și *Mărieș* însă, spre lauda a lor fie zis, n'au primit banii!

Scumpul nostru popor, pus și de astădată la cea mai grea probă, s'a purtat foarte brav. Când fisolgăbirul vesti ca candidați pe *Weisz* și lângă el pe *Maghiarii Fogarași* și *Varga Kálmán*, poporul nostru ca dintr'o gură a cerut să se candideze și un Român! Solgăbirul însă n'a voit.

Ca să scăpăm de *Jidan*, ne-am hotărât să votăm pentru *Varga Kálmán*. Dintre 34 de voturi, *Varga* a căpătat 26, *Weisz* 8, rămânând astfel *Jidovii* opăriți.

Vreduici de toată lauda sunt membrii comunali români din tustrele comunele acestui cerc. Toți au fost cercetați de *Jidovi*, dar' nu s'au lăsat a fi cumpărați de ei. Unul dintre concurenții maghiari, *Fülöp* admirând ținuta poporului nostru, a zis că a văzut multe alegeri, dar' ca asta nici-odată, și că a văzut ce dreptate ni-se face noue Românilor!

Așa s'a terminat această alegere. Fiindu-ne legate mâinile, mai bine ca așa, n'am putut lucra.

Sentinelă.

De pe la Cojocna.

Culese de *Alexandru Pop*.

Dorul badii și cu-al meu,
De s'ar face-un ferestreu,
Ferestreu cu pânză nouă,
Să tăiem deluțu 'n două,
Să mă uit din deal în vale,
Să ved pe mândruța 'n cale,
Num'o vorbă să-i vorbesc,
Și-apoi să mă despărțesc.

Mândră mândruleana mea,
Șezi, mândră, cu cine-i vrea,
Ochii mei nu te-or vedea,
Gura mea nu te-a muștra,
Mai mult, mândră, de-atâta,
Prin pădurea de stejar,
Că ni-i dragostea 'nzadar! . . .

Foaie verde sălcioară,
Cum se face, mândră, seară,
Nu pot să mă hodinesc,
Tot la tine mă gândesc,
După tine mă topesc!

Din Heria.

Culese de *Iuliu Sămărdhitean*.

Crenguță 'nverzită bine,
Vină, mândruță, la mine,
Să te string pe subsuoară,
Ca să-mi dai o gurișoară,
O guriță să mă duc,
Cu dorul tău să mă culc.

Mândro, dela voi la vale,
Mândru măgheran răsare,
Da răsără și sacfiu,
Că eu la voi nu mai viu...

Fata care-i fată mare,
Nu adoarme 'n șezătoare,
Ci cum toarce și cum cântă,
La drăguț furiș se uită,
Drăguț merge la ea,
Și-o sărută până vrea. . .

Toată vara-am tot cusut,
La-o cămașă de bumbac,
Să mă duc dup'un diac.
Diacu-i la 'nvățatură,
N'a 'nvățat carte destulă.

Din Pintic.

Culese de *Teodor Toma*, june.

Bade, de drăguța ta,
Rtde lumea și țeara,
Că la față-i ca moartea,
Și la ochi e ca mîța,
Păru-i sboară,
Ca la cioară,
Dinții mari
Ca la măgari. . .

Lelea cu ochii cei mari,
Dat-a doi boi pe-un peptari,
Și-o junică pe-o oglindă,
Tot se uită și se strîmbă,
Să vază cătu-i de mândră.

Frunză verde de pe pom,
Te-am iubit și n'ai fost om,
C'ai fost o gură căscată,
Că te-am sărutat odată,
Și ne-a știut lumea toată.

Avram Iancu.

Suma din numărul trecut:

2301 fl. 50 cr. și 223 lei, 50 bani. r.

Din **Boroșineu** adunat economul *Toda Joja* dela: Ioan Cornea 1 fl., George Feier 1 fl., V. Balaun 40 cr., R. Bortos 50 cr., Toda Joja 10 cr., Constantin Valea 8 cr. Antoniu Moș 10 cr., Mihai Bunica 20 cr., Nicolae Bunica 10 cr., Savu Ciucia 10 cr., Nicolae Bolog 10 cr., Pavel Buț 10 cr., Petru Tot 10 cr., Constantin Pantea 12 cr., Alexandru Moș 12 cr., Augustin Termicean 20 cr., Nica Sas 20 cr., Pavel Bolog 20 cr., Mihai Bucatoș 20 cr., Constantin Miclăuș 20 cr., Nica Stefan 10 cr., Ilie Stoian 50 cr., Todor Heșig 20 cr., Simon Moldovan 10 cr., Todor Baul 10 cr., Nicolae Valea 10 cr., Petru Mada 10 cr., Nicolae Pantea 20 cr., Antoniu Jusca 20 cr., Constantin Toader 40 cr., Mitru Baul 20 cr., Todor Buț 20 cr., Josa Dudaș 20 cr., Mihai Neșa 25 cr., George Tudor 20 cr., Nicolae Bodog 10 cr., Neța Tripa 10 cr., George Buț 10 cr., Nicolae Neșa 10 cr., Antoniu Ciucia 20 cr., Todor Bonța 22 cr., Pavel Teța 21 cr., Todor Mada 20 cr., Procop. Saviciu 50 cr., Sav Cismaș 50 cr., P. Pavel 10 cr. Antoniu Sas 10 cr. Nicolae Moș 10 cr., Corul plugarilor 5 fl. *Suma 15 fl. 60 cr.*

Di **Băița** (com. Hunedoarei) au adunat *Braica Nicolae, Mihăițiu Josif și Muntean Petru*, dela: Braica Nicolae 1 fl., Mihăițiu Josif 50 cr., Muntean Petru 50 cr., Adam Irchaș 50 cr., Mihoc Petru 1 fl., Gabor Petru 50 cr., Cheregia Lazar 50 cr., Marc Avram 30 cr., Braica Josif 20 cr., Popa Ioan 20 cr., Gabor Ioan I. Nicolae 20 cr., Korfantea Carl 20 cr., Popa George 20 cr., Ilarion Dregan 20 cr., Trif Nicolae 20 cr., Câtea George 20 cr., I. Popopoviciu 20 cr., N. Trif 20 cr., T. Groza 20 cr. Sofia Groza 10 cr., George Groza 10 cr., Roman Groza 20 cr., Nicolae Hențiu 10 cr., Bocaniciu Lazar 20 cr., Ioan Dregan 10 cr., Dregan Maria 10 cr., Dregan Gizela 10 cr., Dregan Florea 10 cr., Rasiga Josif 10 cr., Rasiga Sofia 10 cr., Leu Nicolae 10 cr., Ungur Petru 10 cr., Maria Groza 5 cr., Ioan Groza 5 cr., Danciu Vasilie 50 cr., Gabor Avram I. Josif 20 cr., Trif Adam 20 cr., Bocaniciu Petru 20 cr., *Suma 9 fl. 40 cr.*

Din **Hermann** a adunat dl *George Crivăț* dela: George Crivăț 60 cr., Silivestru Bârsan 20 cr., George Goicea 20 cr., Ioan Nazarin 10 cr., Ardrei Nau 50 cr. Alexandru Dogar 50 cr., Aron Popovici 5 cr., V. Pchistor 15 cr., Nicolae Cocă 10 cr., George Fătuleți 5 cr., Ioan Puiu 5 cr., George Nan 5 cr., Cistolovan Ioan 10 cr., Constantin Toma 10 cr., Andrei Nan 5 cr., Iosif Goicea 5 cr., V. Maria Revar 3 cr. George Cristolovea 10 cr., Nicolae Nan j. 10 cr., Ioan Popovici 5 cr., Iacob Pavel 5 cr., George Enache 5 cr., George Bătrânu 5 cr., Nicolae Corbu 5 cr., Vasilie Bucărean june 10 cr., Constantin Rusu 5 cr., Ioan Fătuleț 5 cr., Ioan Răvaru 5 cr., George Moldovean 5 cr., George Tomi 5 cr., Radu Fătuleț 5 cr., Mateiu Bătrânu 10 cr., Alexe Bătrânu 5 cr. Nicolae Nan sen. 10 cr., Ioan Oltean 5 cr., George Bârsan 10 cr., Ioan Ir. Cranga 10 cr., Silivestru Bârsan 10 cr. Nicolae Șerban 10 cr., Nicolae Popovici 10 cr., Ioan Cranga 10 cr., George Benea 10 cr., Nicolae Cranga 10 cr., Nicolae Drăghici 10 cr. Ioan Muntean 5 cr., Nicolae Inace jun. 10 cr., George Vlădărean 10 cr., Ioan Forir 10 cr., Dumitru Pufu 10 cr., Zacharie Bârsan 20 cr., Dumitru Vlădărean 5 cr., Nicolae Inache 10 cr. Nicolae Rusu 5 cr., Nicolae Cocă 10 cr., Nicolae N. Cranga 10 cr., Arsene Cranga 10 cr., Ioan Hărmanean 10 cr., Dumitru Cranga 10 cr., Nicolae Muntean 10 cr. Dumitru Spătar 10 cr., Avram Luca 5 cr., Nicolae Bârsan 10 cr., Vasilie Muntean 10 cr., Nicolae Răjnovcean 10 cr. Ioan Bârsan 5 cr., George Cranga 10 cr., Ioan Bârsan 6 cr., Nicolae Bârsan 5 cr., Ioan Bârsan 10 cr., *Suma 6 fl. 89 cr.*

Din **Erdeș** a adunat *Dimitrie Mane* dela: Dimitrie Mane 1 fl., Nicolae Pescan 20 cr., Mihai Pescan 10 cr., Iosiv Avramu 10 cr., T. Paritina 30 cr., I. Bute 10 cr., I. Rotariu 10 cr., I. Mane 20 cr., I. Mladinu 30 cr., T. Ciacli 30 cr., Inane Nică 40 cr., Ioan Selegean 50 cr., Ilie Daul 30 cr., Faur Catalina 8 cr., Ioan Mele 1 fl. Ilie Nica 20 cr., Todor Dau 20 cr., Catiția Manea 10 cr., Ilie Dan 30 cr., George Avram 10 cr., Nicolae Otava 5 cr., Todor Ojjes 20 cr., Todor Rotariu 10 cr., George Urs 10 cr., Petru Silagji 10 cr., Ioan Nica 10 cr., Birta Ilie 10 cr., Ioan Birta 10 cr., Ana Avramu 10 cr. *Suma 6 fl. 83.*

Din **Feleac** s'au adunat prin dl *Stefan Pop* dela: Stefan Pop 1 fl., Stefan Calbajosu

10 cr., Iosif Pop 10 cr., Gligor Calbajosu 10 cr., Danilă Netifor 10 cr., Iosif Nicora 5 cr., Iacob Balea 5 cr., Gravila Chirlenfi 50 cr., Ioan Bosian 10 cr., Vasilie Cristea 10 cr., Ioan Nicora 10 cr., D. mitru Chirlenfi 50 cr., Nechita Popp 10 cr., Ioane Balea 10 cr., Nechita Balea 10 cr., Vartolomeiu Coreia 10 cr., Iosif Dumitru 5 cr., Niehita Gligan 5 cr., Vartolomeii Simon 10 cr., Vasilie Moldovan 20 cr., Iacob Dumitru 10 cr., Dumitru Gligor 50 cr., Nicolae Vanca 10 cr., Nicolae Moldovan 10 cr., Zaharie Radu 10 cr., Toma Blag 20 cr., Ioan Moldovan 20 cr., Ioan Tantan 5 cr., Nicolae Balea 20 cr., Vasilie Poruțiu 10 cr., Ana Pop 20 cr., Nicolae Bosian 10 cr. *Suma 5 fl. 35 cr.*

Cin **Curticlu** s'au adunat prin *Niculae Faur* dela: Nicolae Faur 1 fl. Todor Bata-nenți 10 cr., Stefan Ursu 20 cr., George Clepe 30 cr., Iacob Popescu 50 cr., Mariuța Faur a lui E. Clepe 20 cr., Măriuța Faur a lui I. Popendă 20 cr., Alexa Banu 20 cr., Măriuța Faur soția lui A. Bonu 20 cr., Nicolau Tășădean 20 cr., Todorica Morari soția lui N. Tășădean 20 cr., Ignat Batamanți 20 cr., Mariuța Siclovean soția lui I. Batamanț 10 cr., Todor Faur 20 cr., Todor Socaci 50 cr., Ioana Faur a lui Socaci 29 cr., *4 fl. 60 cr.*

Din **Mihăleni** a adunat *Ilie Poenariu* dela: N. B. 1 fl., N. Simulescu junior 20 cr., Petru Jurca 10 cr., Candin Florinca 10 cr., Gavrilă T. 10 cr., N. Florinca 10 cr., T. Stefan 10 cr., Izidor Lazar 10 cr., Nicolae Zimulescu 10 cr., I. Simulescu 10 cr., Avram Tomuța 20 cr. A. Iancu 10 cr., Ioan Bocșieriu 20 cr., Nicolae Cleșiu 10 cr., George Leaha 10 cr. Ilie Poienariu 20 cr., Sofia Poienariu a lui Ilie 20 cr., Ioan Leaha a lui Gerge 7 cr., Petru Virciu a lui Pop 10 cr., Florinca Simulescu a lui Nicolae 10 cr., Nicolae Iancu 10 cr., George Rusu 10 cr., Dumitru Resiga 50 cr., Avram Resiga 20 cr., Reveca Tomuța 20 cr. *Suma 4 fl. 47 cr.*

Din **Tereteș** a adunat *Avram Zaharia* dela: Avisalon Floruța 50 cr., Maria Floruța a lui Avisalon 50 cr., Solomon Oprean 50 cr., Catrina Opreau a lui Solomon 50 cr., Floarea Iga lui Ioan (Truțiu) 20 cr., Simion Macaveiu 20 cr., Todor Lung 20 cr., Todor Crecan 20 cr., Ioan Filip 15 cr., Juja Filip a lui Filip 15 cr., Pasc Omotă 5 cr., Gavrilă Danciu 30 cr., *Suma 3 fl. 45 cr.*

Din Ticvanul-mare (în Bănat.)

Culese de *Aloisiu Gulin.*

Câte flori și floricele
Toate-'s mândruțele mele,
Toate-'mi plac și le iubesc
Pentru una nebunesc
Căci e mândra mândrelor
Și drăguță tuturor!..

Ard-o focul dragoste
Zeu că-'i mare pacoste,
Toată lumea de-'i umbla
Dar' de leacul ei nu-'i da!..

Lelea cea cu ochi mărunți
S'o săruți să n'o mai uți;
Dar' lelea cu ochii fragi
S'o săruți să n'o mai lasi;
Cea cu ochii negrișori
S'o săruți până să mori... .

N'am fost la mândra de-aseară
Pare-'mi c'a trecut o vară;
N'am fost la mândra de ieri
Pare-'mi c'au trecut trei veri!..

Din Petrila.

Culese de *George Șandru*, învățător.

Floriceică din grădină
Ce foc ești așa galbină?
— Cum galbină nu fiu
Câte flori pe lângă mine
Nu-'mi voește una bine,
Ear' cele de pe departe
Toate bine-'mi roagă moarte;
Relele ardă-le focu
Tot la mine gălesc locu!..

La grădina cu flori multe
Să ștergea mândra pe frunte,
De amar și de necaz
Și de lacrimi pe obraz...

Crești codrule și te 'ndeasă
Numai loc de casă-'mi lasă,
Și obor să seamăn dor
Pe seama mândruțelor!..

Franză verde sălotele
Eu cu dor mândra cu jele
Amândoi cu inimi rele!..

Pișcă, mușcă pe lelea
N'aștepta să zică ea,
Că la lelea i rușine
Dac'o pișci ti pare bine... .

Câte mândre-am avut eu
M'aș pute pune birău,
Dar' pe câte am lăsat
Să le string aș face-un sat!..

Du-te badă duce-teai
Unde stă apa să stai
Ibovnică să nu ai,
Ibovnică 'ți-am fost eu
Lăsată de D-zen
Tu ai fost un nătărău... .

Trandafir verde 'n grădină
Badea meu ca și-o lumină
Umblă doue să-'l săruțe
D-zeu să nu le-ajute;
De l'oiu fi sărutat eu
Să mă usc ca frunza 'n tēju
De l'am sărutat vr'odată
Să mă usc ca frunza 'n baltă!

Din Cincul-mare a adunat Nicolae Stetea dela: Ignatîu Mondocea 10 cr., Ioan Brastea 20 cr., Ioan Bonea 10 cr., Nicolae Stinga 15 cr., N. N. 10 cr., Moise Binta 18 cr., Constandin Stetea 10 cr., Străinul între oamenii săi 50 cr., Floarea Şandru 10 cr., Moise Niccoară 50 cr., Pancrate Moldovan 20 cr., A. Pologea 10 cr., Toader Basta 10 cr., Ioan Gaman 10 cr., Eftin Stăngu 10 cr., Nicolae Stetea 20 cr. *Suma 2 fl. 83 cr.*

Din Clapan s'au adunat dela: Maşteiu Dan 20 cr., Ioan Busiţa 1 fl., Teodor Busiţa 10 cr., Petru Cinpan 10 cr., George Dovărăşan 10 cr., Maria Cocişiu 05 cr. *Suma 1 fl. 55 cr*

Singuratici ne-au trimis: dl Nic. Răuciu din Sălişte 1 fl., dl Titus Avram din Dorna-Condrei (Bucovina) 2 fl., d-şoara Valeria Popescu din Băiţa (c. Huniadoarei) 5 fl. *Suma 7 fl. v. a.*

Suma întreagă adunată până acum:
2369 fl. 48 or. şi 223 lei, 50 bani.

T. Liviu Albini, dător de samă.

Liste sosite deja la noi, dar' pe care n'am ajuns încă a le publica, afară de cele înşirate în numărul trecut, mai sânt şi din următoarele locuri:

Din Geaca, Sălciuma-de-sus, Zebel, Ruşciort-Friş, E. Simand, Arad, Iertof, Mărcina, Leşnic, Straja, Reşinari, Poiana, Coşna, Partoş, Rusu-superior, Craiova (România), M. Oşorheiu, Valeapai, Hălmagiu (şi jur), Mănăstur, Şuramare, Turnişor, Ticvanul-mare, Câmpuri-Surde, Lascud, Certege, Ofenbaia, Budapesta, Binţinţi, Maier, Coşteiu, Bucium-Muntor, Roşia, Orşova, Felső-Szék, Corbu, Guravate, Pesac, Zeldiş, Lancrem, Ghichişul-de-sus şi jur, Mocod, Ciuta, Doman, Retişdorf, Borberek, Iezvin, Bucureşti-Sinaia, Daia-săsească, Abrudsat, Ţapu, Brazova, Lupeni, Rodbav, Maieran, Coslariu, Cinade, Murş-Gheja, Laslăul-român, Bistriţa.

Mai nou.

DI Dr. I. Raşiu — bolnav.

Din Seghedin ne soseşte a doua ştire întristătoare. După îmbolnăvirea grea a Domnului Dr. V. Lucaci, care acum merge spre mai bine, se vesteşte, că dl Dr. Raşiu, a căzut zilele trecute şi d-sa greu bolnav. S'a recit, a căpătat tuse, febrinţeli şi friguri. În vremea cât e iertat să fie cineva, 5 ciasuri pe zi, îl mângăie şi ajută venerabila sa soţie şi scumpele-i fice, ear' încolo e lăsat singur, fără nici un ajutor, încât densul e nevoit să-şi ude şi cărpele cu care se leagă, şi toate. Câtă durere!

Servitorii trec pe lângă odaie şi îl ved' că se necăjeşte singur, dar' nu intră ca să-i dea vre-un ajutor! Se vede numai decât că chiar şi aceasta e pusă la cale, ca să se le amărească încă zilele scumpilor şi marilor noştri bărbaţi. Să poartă faţă de ei mai rău ca faţă cu robii ordinari!

Şi totuşi „bunele” foi ungureşti, spun că e bine, că e uşor traiul, că e „plăcut” chiar, în temniţele ungureşti!..

CRONICĂ.

Librăria „Institutului Tipografic” roagă pe toţi domnii cari procură din librăria noastră cărţi, să binevoască a trimite la adresa institutului, prin mandat postal, preţul cărţilor însemnat în „Bibliografic”-ul publicat în „Tribuna” şi „Foia Poporului”, la care se mai adaugă 10 cr. de fiecare cerere, pentru postă, căci deoparte cărţi pe credit nu se dau, ear' de alta trimeterea cărţilor cu rambursa (Post-Nachnahme) face cumpărătorului prea multe cheltueli zadarnice.

Pentru scumpii întemniţaţi ni-se scrie din Nereu, (în Băaot) că evlavioasele femei Natalia Mezin şi Iuliana Illin, au dat slujbă la biserică şi în deosebi pentru însănătoşirea grabnică a iubitului nostru Dr. V. Lucaci.

Din Miraslău de asemenea ni-se vesteşte, că în una din Duminiţele trecute 12 femei au dat câte două liturgii pentru scumpii întemniţaţi, şi ceva daruri în bani, cari se vor trimite societăţii d-şoarelor române din Braşov, care adună şi pentru tombolă. Frumoase fapte. Vrednice de laudă sânt cele ce le săvârşesc cu atâta evlavie şi dragoste naţională!

Avram Iancu. De vreme-ce dl T. Liviu Albini, în temniţă fiind, nu mai poate însuşi purta grije de fondul pentru „Monumentul lui Avram Iancu”, a încredinţat deocamdată îngrijirea de fond, domnului Ioan Moţa, colaborator la „Foia Poporului”, sub controla domnilor Iosif Pop, proprietar în Sibiu şi Victor Tordăşianu, oficial. De aceea în tot ce priveşte treaba cu fondul, cei-ce doresc ceva, să se adreseze de aci încolo dlui I. Moţa.

Mulţumită. Vrednicul fruntaş al comunei Galeş, Nicolae Marcu a dăruit bisericii noastre o cruce din lemn de cedru, lucrată cu multă iscusinţă pe muntele Athos. Pe cruce în lemn sânt săpate cu mare dibăcie icoanele: „Întrearea în biserică”, „Răstignirea şi învierea lui Christos”; ear' pe cealaltă parte: „Buna-vestire, Botezul lui Isus, şi sf. Treime”. Crucea are un preţ de cel puţin 100 fl. Ea a fost sfinţită cu un ceremonial deosebit la hramul bisericii: „Întrearea în biserică”. La însărcinarea comitetului parochial, subscrisul aduc prin aceasta dăruitorului adîncea noastră mulţumită. Galeş, 30 Noemvrie 1894. I. Răchitan, not. com. parochial.

— Subscrisul în numele elevilor lipsiţi de mijloace, 15 la număr, dela şcoala noastră confes. rom. gr.-or. din Vaşcou—Băreşti, aduc mulţumită dlui Dr. Gavriil Cosma, avocat care venind în 14 Dec. st. n. a c. la şcoala noastră, le-a cumpărat lipsiţilor elevi cărţile de lipsă. Vaşcou, 1894 20/12 st. n. Vasilie Sala, învăţător.

Petreceri. Luni, a doua zi de Crăciunul românesc. să va da în Muraniu un concert cu joc, de cătră corul român din Sân-Nicolau-mic.

— Ear' în ziua întâie a Crăciunului va da în Braşov societatea sodalilor români o „producţiune şi petrecere colegială”. în sala hotelului Central Nr. 1.

Cutremur de pământ s'a simţit tare în Doman lângă Reşiţa în 8 Decemvrie noaptea. Oamenii s'au spăriat tare, fiind cutremurul puternic.

Moarte. Nistor Opruşa, harnicul şi ştrguinciosul învăţător din Binţinţi, a încetat din viaţă la 20 Sept. a c. după o suferinţă îndelungată de doi ani. Fie-i ţorîna uşoară!

R Î S.

La şcoală.

Învăţătorul: — Spune-mi Pristinul, cum se măsura suprafaţa unui triunghi?

Şcolarul: (bombănind în sine): Tocmai ce nu ştiu mă întreabă, dobitocul!

Învăţătorul (cam surd): Spune mai tare, poate e așa cum zici...

Nevasta unui beţiv se duce să-şi caute bărbatul la cărcetmă.

— Ascultă, jupâne, fost-a bărbatul meu pe aici?

— A fost.

— Şi ce-a făcut?

— A beut.

— Ei bată-l Dumnezeu de beţiv, ... da-mi şi mie o litră de vin.

Viteja Țiganului:

Un țigan se lauda că făcuse o mulţime de vitejii în timpul războiului din urmă.

— Spune-ne şi nouă una, îi ziseră prietenii.

— Am tăiat picioarele unui turc!

— Da de ce 'i-ai tăiat picioarele şi nu capul?

— Eaca mă!... Pentru-că capul i-l tărase altul...

Un găgduş (prostut), se urcă pe un cântar, ca să se măsore de greu.

— Stai, dle, îi strigă un privitor glumeţ, dacă te cântăreşti cu paldăria în cap ai să tragi mai mult...

— Ai dreptate! răspunde găgduşul, şi iute îşi scoate paldăria din cap şi o pune — subsuoară!...

POSTA REDACŢIEI.

Dlul A. Boer, preot în Cioara-de-sus. Declaraţia D-Tale numai atunci am publica-o când ai fi fost deja atacat prin foaie. Câte vreme atacurile nu le-am publicat, căci prea cuprindeau năzdrăvăniile ce nu le puteam crede despre un preot, — nu putem publica nici declaraţia D-Tale.

D-sale G. V. în Blăjei. Nici vorbă de-a pute publica „doina” ce ne-ai trimis. Ar ride toată lumea de D-voastră. Adecă cum? Nu e ruşine, ca D-voastră, flăcăi mulţi, tineri şi voinici, să vă spăriaţi că vin doi împenaţi să vă spargă ţezătoarea, şi încă noaptea? Ar fi ruşine pentru D-voastră să publicăm o poezie în care ziceţi, că dacă-i treaba așa, apoi mai bine să fugiţi toţi din acel sat! De ce? De frica a lor doi gendarmi! Alt sânge ştim noi că bate în vinele oamenilor tineri, şi nu așa trebuie să vorbească ei!

D-sale Al. V. în Şeulea-de-Câmpie. E prea cunoscut versul acela cătănesc. Trimite-ţi mai pe ales.

D-sale V. D. în P. St. Mihaiu. Colinda trimisă nu o putem folosi.

D-sale I. S. în Sibielul-vechiu. Poezia trimisă n'o putem publica.

D-sale R. Vr. în Apoldul-de-jos. Doar' în numărul viitor.

Dlul T. Gr. în Biia-română. Vom publica cel mult două din ele, pentru a arăta că prea vrednicul de cinste bătrân, în clipe de repaus să cuprindă chiar şi cu poezia, — dar' mai multe nu sântem de părere a tipări.

D-sale N. S. în Almaş-Sălişte. Cu preţ scăzut nu se pot da.

Pentru redacţie şi editură răspunzător: Ioan Giontea.

Proprietar: T. Liviu Albini.

ECONOMUL

redactat de D. COMȘA.

Expropriarea.

În toate țările dreptul de proprietate este mărginit prin așa numitele legi de expropriare. Nu arare-ori se cere, spre binele obștesc, să se clădească căi ferate, drumuri sau fabrici, sau să se facă regulări de apă și c. l. prin stat sau cutare societate (tovărășie), cărora legea le încuviințează dreptul de a expropria, adică de a cumpăra terenul trebuincios chiar și în contra voinței proprietarului (stăpânului), care însă, lucru firesc, este îndreptățit să ceară întreg prețul pământului sau clădirii expropriate ca despăgubire.

Expropriarea este deci un fel de cumpărare cu de-asfla. În țeara noastră acest drept este regulat prin art. de lege XLI din 1881.

Scopul expunerilor ce urmează este să atragem luarea aminte la ce este mai însemnat în această lege, spre a pute astfel întimpina pagubele ce destui au îndurat în lipsa cunoștințelor cuvenite.

În §§. 1—22 legea amintită înșiră toate casurile, în care expropriarea poate avea loc, și totodată îndigetează purcederea de urmat în scopul de a câștiga încuviințarea expropriării. Pentru cetitorii nostri este neapărat să știe, că expropriarea se îngăduie, între altele, când vorba e de a clădi căi ferate, a regula ruri, a scurge lacuri (tăuri) sau altă apă stătătoare, a întemeia sau lărgi fabrici ori a săvârși alte lucrări pentru binele obștesc, în sfârșit când se ivește trebuința a deschide drumuri (de țeară, comitatense și vicinale) sau strade (ulițe) în sate sau orașe. Încuviințarea expropriării se câștigă după formele prescrise în legea amintită, de regulă prin ministrul de comunicație.

Așa fiind, vicecomiții, pretorii sau alte diregătorii de administrație n'au drept să deschidă drumuri peste hotare sau strade prin comune fără îngăduință legală (după lege) și fără deplina despăgubire a proprietarilor, ale căror realități (pământuri sau clădiri de ori-ce soi) le ocupă spre scopul amintit.

S'au întemplat însă și se întemplă nu arare-ori, pășania dovedește, că diregători adese fără suflet și fără durere de inimă pentru bietul nostru popor au tăiat și taie hotare întregi cruciș și curmeziș, spre a deschide drumuri, de care poporenii adese n'ar avea nici o trebuință. Gândul lor este să facă pe placul cutărui boier unguresc. Se întemplă chiar, că de dragul unor „domni mari“ se taie grădini și se prăbușesc garduri, se dărâmă locuințe și clădiri economice, numai și numai pentru-ca boierul să nu fie nevoit

a-și preumbla armăsarii pe strade înguste sau încâtva cotite. Acestea și alte fărădelegi se întemplă adese-ori fără a întreba măcar pe bieții proprietari sătești și, se înțelege, fără a-i despăgubi sub cuvânt că „așa-i porunca!“

Pentru-ca bieții oameni să fie scutiți de asemenea pagube, ba am pute zice, jafuri, este neapărat să știe fiecare proprietar, că din realitatea sa nimărui nu-i este îngăduit să ocupe măcar un pas fără a-l despăgubi în regulă. Când dar' cineva, fie pretor sau vicecomite sau ministru chiar, ar vol pentru cutare scop să ocupe cât de puțin loc, proprietarul acestuia șe-i ceară înainte de toate îngăduința (concesiunea) de expropriare în scris, în lipsa căreia este îndreptățit să protesteze cu hotărfire în contra ocupării. Dacă cineva 'i-ar ocupa totuși locul cu puterea, atunci proprietarul să se îngrijească de facerea unei simple schițe a locului ocupat. Această schiță cuprinde mărimea în metri pătrați a locului ocupat, care trebuie prețuit (biciluit, taxat) prin antistia comunală sau cu ajutorul pricepătorilor de lucru (prețitorii comunali). Cu aceste date se înceapă proces de „conturbare în posesiune“ la judecătoria cercuală, de care se ține, dacă se poate, prin avocat. Dacă nu, va înainta jalba însuși la judecătoria amintită.

Asemenea procese trebuie să se facă în timp de cel mult un an de când cu ocuparea. Este însă negreșit mai bine să se pornească fără amânare.

Dacă acei, cari vor a expropria, produc îngăduință de expropriare, atunci proprietarii au să urmeze amăsurat dispozițiilor cuprinse în §§. 23—61 ai legii de expropriare. Prin aceste dispoziții (măsuri) se regulează din fir în pěr purcederea rěscumpărării.

Rostul legii este ca fiecare proprietar să fie îndeplin despăgubit, adică să capete întreg prețul realității ocupate cum și paguba ce 'i-se cășunează prin faptul, că 'i-se schilodește pământul.

Dacă d. p. 'i-s'ar lua din cutare pământ 3 părți, ear' partea ce-'i rămâne ar fi cu greu de cultivat, atunci are să se rěscumpere, la dorința apriată a proprietarului, întreagă parțela. Bucatele, pomii, clădirile sau alte lucruri ce s'ar afla pe pământul de expropriat, de cumva proprietarul nu le-ar pute întrebuința, proprietarul este îndreptățit să ceară despăgubirea în regulă pe calea „sumară“ la judecătoria de cerc. Spre acest scop, proprietarul va îngrijl să 'i-se prețuească paguba prin antistia comunală, alăturând la proces documentul de prețuire.

Dela sine se ivește întrebarea: câtă despăgubire să se ceară d. p. pentru un jugăr catastral (= 16,00 stângini pătrați)? Răspunsul atfirnă dela felul pământului

și împregiurările economice locale. În considerare, că prețul pământului și altor realități a mers și merge sporind treptat, credem a nu greși prețuind un jugăr cat. și anume de clasa întâiu cu 300—400 florini, de clasa a doua cu 250—300 fl., de a treia cu 150—200 fl., de a patra cu 80—150 fl. și de a cincia cu 50—100 fl., ear' un jugăr de grădină cu 400—800 fl. Subscrisul cunosc pământuri la câmp, care în cursul procesului s'au prețuit cu 400 fl. jugărul.

Dacă este să dobândească un preț cât de mare, proprietarul va căuta să producă toate dovezile putincioase despre că din pământul de expropriat se poate trage un mare venit. Așa d. p. dacă a produs sau ar pute produce trifoiu, luțernă, napi de zăhar sau alte asemenea plante bănoase, al căror venit anual se urcă la 30—60 fl., proprietarul va dobândi un preț mult mai însemnat ca de obicei. De sine se înțelege, că prețitorii datori sunt a lua în privire acest venit drept punct de mănecare când cu statorirea prețului de încuviințat, ear' 30—60 fl. venit anual reprezentând o avere de 600—1200 fl.

Dacă proprietarul poate ajunge la învoeală cu expropriatorul asupra prețului, este neapărat să 'i-se numere suma îndată și numai după-ce a primit întreagă suma tocmită să subscrie pacea, dând ca să înceapă lucrările pe locul de expropriat. Altcum va trebui să alerge de multe-ori cu anii pe la judecătoria până să capete suma ce 'i-se cuvine pe temeiul împăciuirii. Numeroase procese sunt datorite acestor împăciuri, deoarece-ce cu privilegiul împăciuirii nu se plătise și suma de despăgubire; căci expropriatorul vrea numai să aibă dreptul de a lucra înainte, ear' de însași plățirea locului puțin își bate capul. Adese se întemplă, că însărcinatul societății de întreprindere prăpădește banii meniți pentru rěscumpărarea pământului de expropriat, din ceea-ce se nasc procese fel și fel. Se întemplă earași, că societatea însași bancrotează, așa că n'are de unde plăti, ear' proprietarii rămân cu pământurile stricate și trebuie să alerge dela o diregătorie la alta, fără să isbutească și cheltuind fără să capete ceva înapoi.

Drept-aceea, toate învoelile și ttr-guelile când cu expropriarea să se facă cu deosebită băgare de seamă și după zicala „udă și na“!

Acel care expropriază, are foarte mare interes să-și poată începe lucrările de pământ și astfel se nisuește a săvârși învoelile în grabă spre a pute deveni stăpân. Din clipa, în care a isbutit, nu mult își bate capul să și plătească, bine știind, că oamenii nu bucurosi încep procese și că dacă încep, ele nu se isprăvesc cu una cu două. Prin urmare proprietarii de expropriat ar trebui să stăruie

din capul locului pentru a fi despăgubiți aevca. Eată cea mai puternică armă, de care se pot servi proprietarii când cu expropriarea. A îngădui intrarea în posesiune fără a fi urmat despăgubirea în bani, este a da arma din mână. Câtă vreme proprietarul stăruie a rămâne însuși stăpân pe ceea-ce are, ușor poate câștiga dreptul răscumpărării grabnice, ear' lipsindu-i aceasta, numai cu mare anevoie izbutește.

(Va urma.)

Prăsirea măiestrită a racilor.

Prăsirea măiestrită a racilor este foarte bănoasă și vrednică de a fi împămentenită și la noi.

Pe seama racilor de ținut se va întocmi, aproape de cutare păreu, „basinul de raci“, un fel de groapă largă și vre-o 2 metri adâncă, în care se abate o cățătime potrivită de apă. Eșirea racilor se împedecă cu ajutorul duor zăgazuri (opritori), făcute din scânduri și sîrmă sau din nuiele groase. Apa din basin se aibă o adâncime de 1½ metri. Neapărat este ca apa să curgă prin basin fără întrerupere. Apa turbure și rece nu prieste racilor. Să fie deci limpede și încătva stempărată.

Basinul se va face la un loc scutit de animale, furturi și alte neajunsuri, dacă se poate, în apropierea locuinței.

Pe de marginea basinului se vor așeza cruciș și curmeziș, lîngă și peste olaltă, bolovani de peatră, de mărimea unui cap de vacă. Ântăietatea se cuvine bolovanilor sgăbârdoși din peatră de var, de care racii au trebuință când cu plăsmuirea învêlișului lor atât de văros. Când cu așezarea vom îngrijii ca să rămână printre bolovani numeroase goluri și ascunzișuri, încât racii să aibă unde să se ascundă. Aceste goluri înfățișează găurile, pe cari 'și-le fac racii lîngă țermurii păraielor.

Pe fundul basinului, cam 1 metru dela bolovani, se va face un puț, ½ m. larg și tot așa adânc, cuprinzând petri de var, în mărimea ouălor de găscă. Cu chipul acesta, prăsila are unde se furișă și rămâne astfel scutită de raci mai bêtărâni, care nu se pot vîrî și ei, golurile șerpuitoare dintre petri fiind prea strîmte.

Drept nutreț pe seama racilor servesc rîme și vermi, gândaci de Maiu și alte insecte (gânganii) și îndeosebi rămășițele de cărnuri, plumâni, ficat (maiu), mațe și celelalte măruntăi animalice. Prăsila se nutrește dechilin, dar' în același timp, preîntîpinând astfel năvălirea racilor bêtărâni atât de aprigi și nesățioși.

Nutrirea oilor peste iarnă.

În toiul iernii și mai ales pe când zăpada (neana) e groasă, oile noastre, altcum foarte răbdurii, trebuie hrănite și ele, în grajd sau airea la adăpost, cu

fên, otavă, paie sau și cu grăunțe. Fênul obicnuit poate fi înlocuit prin fên de trifoiu, luțernă sau măzêriche. Să ne ferim însă a da oilor fên acru, înoroit, rogozos, mucegăit sau altcum stricat, care ușor pricinuește boale fel și fel. Cele mai bune sînt negreșit paiele de meiu (mălaiu).

Între nutrețurile priincioase oilor sterpe se numără cartofii (crumpenele, picioicile, baraboi) tăiați în felii (falii) subțirele. Oile ar trebui adăpate după fên, până a nu le fi îmbiat cartofii; altcum beau peste măsură. Pentru miei și oile de fêtat, cartofii sînt stricăcioși. Un nutreț prețios sînt napii (sfeclele) de ori-ce soi, cari ar trebui dați oilor în porții nu prea mici, ca adaus la fên sau paie.

Berbecii și oile de îngrășat se vor hrăni și cu grăunțe de ovês sau cu urlueală de orz, sêcară sau cucuruz (mălaiu, păpușoiu.)

Data fiind în cățătimi mai mari, urlueala de mazere, de bob sau de fasole are scăderea, că înferbentă trupul și sporește asudatul, că imputinează laptele și cășunează boale cerbicoase de ochi la sugători.

O cerință neapărată este să înzestram oile cu sare de ajuns, socotind 1 chilog. la zi pentru 200 oi.

Sarea ca nutremânt de vite.

Sarea atîță în vită întocmai ca și în om, pofta de mîncare, înlesnește mistuirea nutrețului și de aceea este foarte de lipsă a înzestra vitele cu sare. S'a adevărit prin numeroase cercări, că vacile și oile, cari capetă sare destulă și la timpul seu, dau lapte mult și se îngrășe mai repede ca de obicei. Sarea are înrînire mare asupra organelor de mistuire, mai cu seamă asupra stomacului (rînzei), prin ce se mărește setea. Vacile și oile nutrite cu sare beau apă mai multă și dau astfel lapte mai mult. Și mai cu deadinsul se recomandă sarea pentru vitele tinere, cari cresc și se desvoaltă mai bine și mai iute decât în lipsă de sare. Ce e drept, atât apa de beut cât și toate plantele și prin urmare toate nutrețurile de vite cuprind între multe alte materii totdeauna și sare, dar' în cățătimi felurite. Cea mai multă sare se află în plantele tinere verzi, precum d. p. este iarba și mai cu seamă napii, așa că în adevăr vitele, cari se pasc la câmp sau le nutrim cu plante verzi în grajduri, nu au lipsă de sare. De aceea numai vitele ținute cu fên, paie, grăunțe sau alte nutrețuri uscate au trebuință de sare. Vitele cornute și cu deosebire oaia are cea mai mare lipsă de sare, urmează porcul și în sfîrșit calul. Sarea se poate da acestor animale neîntrerupt și anume presărând nutrețul totdeauna cu sare uscată, măcinată mărunt ori stropindu-l cu apă sărată. Și mai bine vom lucra, punând înaintea vitelor câte un sdrob de

sare, așa ca vitele să poată linge după plac și după-cum cere nutrețul dat.

Întinerirea pomilor.

Sub numele de „întinerire“ se înțelege retezarea până și a crengilor mai groase și croirea unei coroane noue. Urmarea acestei retezări e, că sucul nutritor (mîzga) se grămădește în cotoarele (ciompurile) și ramurile rămase, dând astfel naștere la numeroase mlădițe, cari se desvoaltă în pripă și formează cu vreme o nouă coroană.

Crengile ar trebui scurtate aproape de noduri, cotituri și ramuri mai tinere, a căror menire este să înlesnească, prin atragerea sucului nutritor, vindecarea tăieturilor, cari se netezesc bine și se ung cu o cirueală din lut și păcură; ranele mai mici se vor unge cu rêsină de altoit.

Întinerirea se face pe la începutul sau sfîrșitul iernii. Pomii și îndeosebi merii, perii, prunii și vișinii mai bêtărâni ar trebui întineriți din 15 în 15 ani. Cu privilegiul întineririi, pămîntul de sub coroană (crengi) se îngrășe cu gunoiu putred de grajd, compost, cenușe sau urină (ud), apoi se întoarce și se scormonește cu hârlețul (arșeul, hârșeul.)

Trebuința întineririi este simțită mai ales când pomii amenință a se istovi din cauza roadelor îmbelșugate, când vîrfurile crengilor încep a se usca, când se ivesc odrasle lemnoase puternice, când pomii sînt molipsiți de boale grele sau când au îndurat știrbături și alte stricăciuni prin ger, vijelii, zăpadă (neauă) sau grindine (grindină, peatră).

Vindecarea genunchilor răniti la cai.

Prin aceea, că rămân cu genunchii pleșugiți, calul perde mult din frumșeta și prețul de mai nainte. Când avem de-a face cu „gloabe“ ieftine, calea-valea, când însă vorba e de cai tineri și prețioși, trebuința vindecării devine foarte simțită.

Un ziar francez împărtășește un practic mijloc în scopul amintit, spunend eată ce: Dacă a căzut și s'a rănit la genunchi, atunci calul se adăpostește fără zăbavă în grajd, unde 'i-se toarnă peste rani (rane) două vedre de apă curată, în șiroaie nu prea groase. Rănila nu se freacă, ci numai se svêntă prin apăsarea repetită cu o sdreanță moale și curată. Deasupra se pune un învêliș gros de bumbac scărmanat, care se leagă apoi cu o fâșie lată de flanelă și alta de pele. După 3—4 zile, în cari 'i-se îngădue calului odihnă, legăturile se desprind cu îngrijire fără a atinge scoarța bumbăcoasă de pe rani. Acum legăturile se aplică din nou. În curs de 12—13 zile, scoarța se despoaie însași și pelea vindecată apare acoperită cu păr, întocmai ca mai nainte.

Cum se ferbe apa?

Dacă am întreba odată pe o femeie: „Știi cum se ferbe apa?” a bună-seamă că s'ar uita lung la cel care ar întreba-o și 'și-ar închipui că e nebun, ori s'ar gasi foarte vătămata în mândria ei de bună econoamă, și totuși îndrăznim a zice, că sânt foarte puține econoame, care știu cum trebuie feartă apa.

Un vestit birtaş (cârcimar) american din New-York spune, că taina ferberii apei stă în aceea, că se toarnă apă proaspătă în o căldărușe bine încălzită și foarte curată, lăsându-o să fearbă repede și nemijlocit să se întrebuițeze la gătirea cafelei sau ciaiului; căci dacă se lasă să fearbă în clocote și să exabureze (evaporeze), tot bunul apei se perde în aer și ne trezim cu rămășițele de var și fer, cu care nu se mai poate găti nici o beutură gustoasă. O apă secată prin ferbere îndelungată e chiar primejdioasă sănătății.

Mănunțirea gunoiului risipit.

Vestitul Sebastian Kneip, paroch în Wörishofen, în Bavaria (Germania), se pricepe ca nime altul în măiestria tămăduirii prin apă. Despre că este măiestru practic și în ale economiei, pot servi cărțile sale de mai nainte, din cari scoatem următorul sfat:

„Aveam anii trecuți”, zice dînsul, „o ușe dublă (cu două aripi) și veche de grajd, pe care un bărbat cu anevoie o ar pute duce. Pe această ușe am bătut lați de coperiș, cam 20—25 centim. departe unul de altul; la ușa astfel lăcuită se înhamă doi cai, cari o trag peste fenașul de curând gunoit. Lații mănunțesc gunoiul și-l aduc totodată cu ierburi și pământ în nemijlocită atingere.

Curățirea gulerelor soioase.

În urma deselor sudori, gulerile hainelor bărbătești devin soioase. Asemenea gulere se înmoaie în „spirt de țipirig” (salmiac). În timp de 10 minute, acest spirt topește (disoalvă) grăsimea murdară de pe guler. După aceasta grăsimea se rade cu dunga cuțitului (nu cu tășul!) Dacă nu s'ar fi luat bine după o singură înmuiare, aceasta se repește. În sfârșit, gulerul se spală în apă rece cu ajutorul unui petec de lână și se pune la uscat.

Curățirea prin benzină e mai puțin nimerită, fiindcă această materie nu depărtează grăsimea, ci mai ales o ascunde.

Prăsirea oleandrelor.

Cu un cuțit ager se taie ramuri lungi și tinere și se despoaie de frunze, afară de cele două sau patru dela vîrf. Ramurile astfel pregătite se așează în sticle (glăji, uiaje) cu apă, dar' așa ca aerul să nu aibă pe unde răsbate în lăuntru. Spre acest scop, ramurile se vîră

prin dupurile găurite. O cerință neapărată este ținerea sticlelor la soare, în preajma ferestrii. Nu trece mult și ramurile se înrădăcinează bine, când apoi se scot cu îngrijire spre a fi sădite în oale de flori. Cât ține odrăslirea și mai ales pe căldură, oleandrii cer apă stătută din greu; altcum se potiguesc.

Nutreț cald pentru găini.

Ținute fiind la adăpost și nutrite în vremea frigului cu nutrețuri calde, găinile propășesc de minune și produc mai multe ouă ca de obicei.

Un nutreț foarte priincios găinilor este cucuruzul (mălaiul, păpușoiul), care ar trebui prăjit încâtva și apoi dat în stare caldă. Nutrețurile ferte de ori-ce soi, deasemenea ar trebui date în stare caldă sau după-ce s'au încălzit din nou. Un nutreț ieftin și adevădat bun sânt cartofii ferți și tocați în amestec cu țărțe de grâu, făină de cucuruz, puțină sare și turtă de in sau rapiță.

Oțet bun și ieftin.

Se amestecă într'o sticlă (glaje, uiajă) mare și anume 4 litre de apă limpede de fântână (puț), 2 decil. spirt curat și tot atâta miere albă (zaharisită). Gura sticlei se leagă cu o pânză curată de in, care îngăduie aerului intrare, însă nu și prafului (pulberii). Vasul se așează la un loc cald, d. p. în apropierea focului. În timp de vre-o 4 săptămâni înăcrirea s'a isprăvit și oțetul poate fi întrebuițat, după-ce s'a osebit de stratul drojdios așezat pe fundul sticlei.

Oțetul astfel gătit este ieftin, gustos și limpede.

Spălătul oglinzilor.

Pentru de a spăla oglinzile bine și curat se ia puțin praf (pulbere) de cretă bună, care se disoalvă (topește) în apă moale și rămâne astfel până-ce s'a așezat încâtva. Acum apa se toarnă încetișor în alt vas și se înmoaie un petec de pânză de in, cu care se feștește (spoeste) oglinda. După-ce sticla s'a svântat, ea se freacă bine cu flanelă moale. Petecul de in trebuie stors bine, nu cumva apa cretoasă să ajungă în dosul oglinzii și să o strice.

Premerirea aerului din odăi.

Aerul puturos sau altcum stricat din odăi (chilii) se poate înlătura prin arderea de cafea de curând măcinată. Spre acest scop se așează pe două cărămizi sau petri o tupsie sau alt vas de fer, cuprinzând cărbuni aprinși, peste care se presară 2—3 lingurițe din cafeaua amintită. Pe timpul arderii părăsim odaia, închizând ferestrele și ușa. După câteva minute deschidem ușa și ferestrele, spre a eși duhoarea căr-

bunilor. În curs de ¼ oră, odaia este îndeplin premenită.

Licor bun.

Se ferb împreună în timp de o oră, și anume: 1 chilogr. de zahar, 1 litru de apă și o lămâie (ulămăe) tăiată felii (fălii). După-ce s'au răcit, se pun 4 decil. spirt curat și se străcură prin un serviet adăugând o mică porție „esență de vanilă” sau de lămâie, după gust. Sticla trebuie scuturată ¼ de oră până-ce a făcut de-asupra spumă groasă. Cu chipul acesta dobândim un licor (liqueur) ieftin și mai presus de cel cumpărat gata.

Un mijloc de a înălbi mâinile.

Punem o lingură de hrean (hirean) ras în 3 decilitri (= 1 pătrar de cupă) de lapte cald. Prin spălarea în 2—3 rînduri cu acest amestec, mâinile se înălbesc de minune. Este însă neapărat să se usuce amestecul pe mâni înainte de a le clăti cu apă. Așa ni-se spune în foaia «Vieța Practică» din Iași.

Lut trainic de lipit cuptoarele.

Se cumpără dela olari un bulz (cocoloș, bruș, bulgăr, crâmpeiu) de lut gras și se frământă bărbătește și îndelungat cu puțin lapte și hârtie sugătoare surie, adăugând în urmă o lingură de sare și tot atâta „vitriol de fer” cum și albuș de ou.

Lutul astfel pregătit este foarte trainic și se aplică în scopul de-a lipi și direge cuptoarele (sobe) de încălzit.

Sitele de aramă sânt otrăvicioase.

Sitele cu pânză de aramă sânt primejdioase sănătății. Făina cernută prin ele se otrăvește cu înlesnire. Ministerul din Austria a oprit întrebuițarea acestor site în birturi și hoteluri, în bucătăriile spitalelor și alte localuri publice. Sitele de pîr nu strică sănătății cătuși mai puțin.

Lecuirea degerăturilor.

Împotriva degerăturilor la urechi, picioare și c. l., vedem întrebuițându-se leacuri fel și fel. Se zice, că cel mai sigur mijloc ar fi să speli degerătura cu apă foarte rece, apoi să o tragi bărbătește cu mâinile și după aceea să o ungi cu multă „alifie de camforă”, care se vinde în apotecă (farmacie).

Poleirea mânușilor negre.

Mânușile negre de „glacée” (cet. glase), perzându-și poleiala (lustrul), se freacă bine cu un petec de lână muiat într'un amestec de cerneală și unt-de-lemn. Urmând astfel, mânușile spălăcite redobândesc fața scilpicioasă de mai nainte.

Știri economice.

Comitetul „Reuniunii române agricole” din Sibiu a ținut în 14 Dec. n. a. c. o ședință, în care s'au luat următoarele hotărâri: concludul adunării generale, prin care s'a dat comit. absolutului pentru rațiunile pro 1893, apoi prin care s'a aprobat bugetul pro 1895, mai departe prin care s'a încuviințat procedura comitetului la cumpărarea și vânzarea vitelor de rasa „Pinzgau”, s'au luat la cunoștință. S'a instituit o comisiune consistătoare din domnii: *Iosif Pop*, vicepresident, *George Bobeș* și *Dr. Petru Span*, cari în conțelegere cu membrul reuniunii *dl George Bogdan-Duică*, să studieze propunerea venită dela adunarea generală de cuprinsul: „*Cum se se facă un manual asupra agriculturii, manual potrivit trebuințelor și înțelegerii țăranilor noștri*” și să facă în ședința viitoare o propunere în acest obiect. Se ia la cunoștință, că biroul comitetului a expedit în 7 Decembrie n. decretele membrilor și funcționarilor reuniunii, aleși de adunarea generală pe 6 ani. S'a primit de membri ordinari ai reuniunii d-nii: *Ioan Căndea*, pro topop în Avrig și *Constantin Herța*, contabil în Seliște. *Dl Ioan de Preda*, primise în primăvară o familie galițe (un cocoș și o găină) de rasa „*Plymouth-Rocks*”, ear' în 5 Decembrie c. a pus la dispoziția comitetului din prăsilă o altă familie, și aceasta la cerere s'a dat spre prăsiere membrului *Demetriu Câmpean* din Sibiu, cu îndatorirea, ca din prăsilă ce o va ave să dea comitetului o altă familie, care se va da la timpul seu altui membru al reuniunii. *Dl Ioan Chirca* din Seliște, membru în comitet și fost secretar al juriului expoziției de poame din Seliște, se reacearcă a înainta comitetului raportul juriului despre expoziția de poame.

La cererea comitetului comisiunea economică comitatensă pune la dispoziția comitetului *mașina de sămănat*, ce s'a ținut de școala de instrucțiune din Rășinari, cu condițiunea, ca la cererea comisiei să se înapoieze mașina în starea în care se află acum. În acest obiect se va da în foi o publicațiune de înțelesul, că proprietarii din comunele românești din comitat, unde până acum nu se folosește mașina de sămănat, pot primi spre întreținere fără plată (afară de transport) mașina cu condiția, că poartă răspunderea pentru înapoierea ei în stare bună și că vor plăti un om priceput care să o cârmuească. Având în vedere, că morbul de vie „*Filoxera*” se încuibă tot mai mult și în părțile noastre, comitetul încă în anii trecuți a hotărât să facă o pepinieră de viță americană în Apold. Frunțașii de aci s'au și învoit să dea un loc potrivit pentru sămănarea viței și pentru a se statorni toate condițiile comitetul a însărcinat pe vicepresidentul *Iosif Pop*, secretarul *V. Tordășianu* și pe membrul *I. Chirca*, ca să se pună în conțelegere cu frunțașii apoleni în această privință, mai ales, că la cererea comitetului direcțiunea școalei de viierit din Miniș a trimis comitetului o cantitate oare-care de sămăntă de viie „*Riparia*” și „*Solonis*”. — După încetarea din viață a neuitatului *S. P. Barciamu*, comisiunea economică comitatensă a desființat, din lipsa de conducere, școala de instrucțiune din Rășinari, susținută de comitat. După-ce este în interesul economilor români, ca în locul școalei desființate din Rășinari să se alcătuească cât mai curând o alta sau apoi ajutorul, ce l-a primit cea din Rășinari, să se întrebuințeze astfel ca toți Românii să tragă folos din el, comitetul a dat această afacere spre studiere până la ședința viitoare

d-lor: *I. Pop*, *G. Bobeș* și *Dr. Șpan* și totodată roagă pe *dl president D. Comșa* și pe *dl fost president Eugen Brote* să binevoască a-și da și domniile-lor părerea în acest obiect, ca astfel comitetul să poată face comisiunii economice propuneri în cauza aceasta.

Tot în această ședință s'a mai hotărât, ca adunarea generală proximă (în 1895) să se țină în comuna *Mohu*, apoi să se țină în 1895 câte o întrunire agricolă în *Tălmăcel*, *Cornățel*, *Săsciori* și *Sibiel*; în *Apoldul-de jos* se va arangia expoziția de vite; pomi altoiți (meri pătuli) să dăruiesc și se vor planta în primăvară în grădina fiecărui membru al reuniunii cu locuința în *Poiana*; un curs de altoit se va ține în primăvară în Seliște; între membri se vor împărți, ca și în anii trecuți, sămănte de trifoiu, napi și luțernă și se va vinde și cânepa italiană, ce a rămas din primăvară; comitetul la cerere va mijloci pentru ori-și-cine cumpărarea de sămănte bune și ieftine.

Spre a se acoperi în parte spesele zidirii cuptorului de uscat poame, sistem „*Cazenille*”, așezat în piața din Seliște, biroul se va adresa către direcțiunea institutului de credit „*Albina*”, să binevoască a da reuniunii din economiile anului 1894 un ajutor de 100 fl. Direcțiunile tovarășiilor agricole din Seliște, S.-Sebeș, Lancrăm, Gurartului, Roșia-săsescă și Săcădate, se reacearcă a arăta sporiul ce l-au făcut în 1894, ear' frunțașii din Orlat se întreabă în ce stadiu se află afacerea înființării tovarășiei de acolo. Pentru a da comitetului mână de ajutor la încassarea taxelor dela membri, precum și pentru a face reuniunii cunoscute stările economice locale, comitetul a numit *bărbați de încredere* deocamdată pe d-nii: *Nicolae Moldovan*, paroch, pentru comunele: *Nocrichiu*, *Alțina*, *Calbor*, *Fofeldea*, *Hosman*, *Hundrubech*, *Ilimbav*, *Săsași*, *Șoarsș* și *Țichindeal*;

Ioan Droc, protopresbiter, pentru comunele: *Mercurea*, *Apoldul-inferior* și *superior*, *Gârbova*, *Ludoș*, *Reciu*, *Rodu* și *Topârcea*;

Ioan Maxim, proprietar, pentru comuna *Avrig*;

Nicolae Istrate, învățător, pentru comuna *Boița*;

George Dordea, proprietar, pentru comuna *Bungard*;

Dr. Nicolae Maier, protopresbiter, pentru comunele *Seliște*, *Galeș*, *Sibiel*, *Tilișca*, *Vale*, *Mag*, *Aciliu*, *Alămor*, *Amnaș*, *Cacova* și *Săcel*;

Ioan Petrișor, paroch, pentru comuna *Cornățel*;

Ioan Manta, paroch, pentru comuna *Gurartului*;

Ilie Pop, notar, pentru comuna *Poiana*;

Ioan Tipeiu, protopresbiter, pentru comunele: *Sebeșul-săsesc*, *Lancrăm*, *Pianul-de-jos* și de sus, *Săsciori*, *Răhău*.

Ioan Slăvescu, capelan, pentru comuna *Mohu*.

Ludovic Pesamosca, proprietar, pentru comuna *Orlat*;

Aurel Millea, notar, pentru comuna *Poplaca*;

Toma Dragomir, paroch, pentru comuna *Porcești*;

Petru Florian, paroch, pentru comuna *Racovița*;

Aleman Galea, învățător, pentru comuna *Rășinari*;

Ioan Bânda, paroch, pentru comuna *Roșia*;

Dem. Utean, vice-protopop, pentru comuna *Săcădate*;

Toma Doican, paroch, pentru comuna *Sebeșul-inf.*;

Constantin Popoviciu, notar, pentru comuna *Sadu*;

Clemente Nicula, paroch, pentru comuna *Slimnic*;

Nicolau Opreș, capelan, pentru comuna *Șura-mare*;

Nicolau Săcărea, paroch, pentru comuna *Tălmăcel*;

Constantin Teodor, paroch, pentru comuna *Veștem*.

Luăți de seamă! Atragem de nou luarea aminte a cetitorilor noștri și a întreg poporului român asupra împregiurării, că cu 1 Ianuarie călendarul nou, atât dutcele (cruceii de aramă de patru) cât și librelle (pițulele, fificelle) de căfe 20 cruceii vor eși din folosință și nu se vor mai primi! Până atunci cine are să le schimbe!

Animalele pe mare. Răul (boala) mării se ivește și la animale și anume în felurite chipuri. Astfel toate animalele fără deosebire, se fac mai blânde pe mare și chiar și cele mai sălbatice par a fi cuprinse de slăbiciune și amețeli, asemenea multor oameni. Maimuțele suferă mult de răul mării, de asemenea paserile, cari în tot timpul călătoriei pe corăbii nu cântă de loc. Găinile și găștele slăbesc în curând; cocoșii nu mai cântă, ear' porumbii adese mor. Câinii și pisicile (mățele) arată mare neliniște; pisicile devin fricoase și stau ascunse zile întregi, ear' câinii se îndesuesc pe lângă oameni, par foarte întărtați își perd cu totul pofta de mâncare. Numai porcii și șerpii par a nu suferi nimica din cauza răului mării.

Pictori fără mâni. Pictorul (zugravul) *Siepen* din *Düren*, născut fără mâni, și despre ale carui tablouri (icoane mari în oleiu) frumoase s'a vorbit foarte mult, nu e singurul, care zugrăvește cu picioarele.

În galeria de tablouri din *Anvers* (Belgia) lucrează de 27 de ani încoace pictorul vestit *Carol Felu*, care nu are mâni, însă picioarele îi sânt așa de îndemânatică, încât se poate rade însuși. Când lucrează, el șede pe un scaun scund, își razimă piciorul stâng pe un scăunel, își încruciează picioarele și piciorul drept mișcă penelul (periuța) de par'că ar fi mâna cea mai dibace.

Din traista cu povețele.

Întrebarea 238. La întrebarea 145 din a. c. recomandați pentru stîrpirea perilor din obraz așa numitul „dilatatoriu german”. Având eu mare trebuință de acest mijloc, am scris lui *L. Vértes*, apotecar în *Lugoș*, și mi-a răspuns, că nu se află la dînsul. Vă rog deci să binevoiți a mă sfătui în prețuita „*Foia Poporului*”, de unde și cu ce preț aș pute căpăta numitul leac și cum să-l cer apriat?

Abonament nr. 2957.

Răspuns. Am căutat mult, însă n'am găsit nicăiri anunțat acest leac. Adresează-te deci la o apotecă mai mare, d. p. la *Salvator Apotheke*, *Wien*, I., *Kärntnerstrasse* 22, I. *Pserhofer*, *Wien*, I., *Singerstrasse* 15 sau *R. Jahner*, apotecar în *Timișoara*, cerând prin rambursă „*Epilatoire*” în sticlă mică.

LOTERIE.

Tragerea din 22 Decembrie n.
 Budapesta: 14 11 48 35 37
 Tragerea din 26 Decembrie n.
 Sibiu: 66 36 57 16 39

În librăria „**Institutului tipografic**“ se află de vânzare **Călin-darul Revistei „Lumea Ilustrată“** pentru anul 1895 cu prețul de fl. —.65 cu trimiterea postal fl. —.70.

Beția

se vindecă prin Antibetin, întrebuințat cu rezultat strălucit în o mulțime de ca-suri. Nenumărate mulțumite primite dela cei vindecați se trimit franco la cerere. Fiind fără ori-ce gust, se poate da pătimașului de beție și fără știrea lui. 1 dosă 2 fl. 20 cr., 1 dosă dublă pentru morbul învechit, 4 fl. 40 cr. trimițându-se suma din urmă și se trimite franco în toate țerile. Se capătă la farmacia „La Vultur“, Lugoj, nr. 112, Bănat. (2787) 8-8

La „**Institutul Tipografic**“ în Sibiu se află de vânzare:

Portretul domnului
Dr. IOAN RAȚIU.
 Cu 50 cr.

Portretul domnului
Dr. V. LUCA CIU.
 În mărime de 38x28 cm.
 Cu 50 cr.

TABLOUL
 Deputațiunii române la Viena.
 Cu 2 fl.

TABLOUL
 „**CONFERENCEI NAȚIONALE**“.
 În mărime 33x50 cm.
 Cu prețul de fl. 1.60, ear' cu trimiterea prin postă fl. 1.70.

Tabloul condamnaților
 în
PROCESUL MEMORANDULUI.
 Cu 3 fl.

Tabloul apărătorilor.
 Cu 3 fl.

TABLOUL
BIUROULUI DE PRESĂ.
 Cu 3 fl.

„VICTORIA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII.

Sediul: ARAD, casa proprie, str. principală nr. 2.

Întemeiată la 1887.

Capital de acții fl. 300.000 Fond de rezervă fl. 70.000.

Primește depuneri spre fructificare, după care solvește 5% interese fără privire la terminul de abzicere.

Darea de venit după interese încă o solvește institutul separat.

După starea cassei, depuneri până la fl. 1000 se restituiesc îndată la prezentarea libelului fără abzicere.

Depuneri se pot face și prin postă și se efectuesc momentan după sosirea comandei.

Direcțiunea institutului.

[1418] 20-27

Un mijloc de casă probat de mai mulți ani.

[482] 39-45 **Gichtfluidul lui Kwizda**

Fricțiune întăritoare înainte și după ture mari.

Gichtfluidul

lui Kwizda

Prețul unei sticle 1/1 1 fl. v. a.

Prețul unei 1/1, sticle 60 cr. v. a.

Gichtfluidul

lui Kwizda

Se poate căpăta

în toate farmaciile.

Gichtfluidul lui Kwizda

Depositul principal: Farmacia cercuală Korneuburg.

Cea dintâiu și cea mai veche negustorie specială
 fundată la 1865.

Negustorie de mașini de cusut și velocipede

Ludovic Etter,

str. Urezului nr. 9. **SIBIU** str. Urezului nr. 9.

recomandă depositul seu totdeauna bogat asortat în mașini de cusut de speciile cele mai probate și bisicle din fabricele cele mai renumite din țeară și străinătate, între care ca specialitate reprezentanța unică a fabricelor.

Seidel & Neumann
 în Dresda.

G. M. Pfaff
 în Kaiserslautern.

mașini de cusut și bisicle de ori-ce fabricat, dacă nu s'ar afla în deposit, se procură prompt și cu prețurile fabricei (mai ieftin decât procurându-se de-adreptul).

Toate părțile constitutive și apartinențele.

Atelier de reparaturi.

[2916] 3-6

Garanță pe mai mulți ani se înțelege de sine.

Prețuri curente gratis.

Telegraf pentru casă și locuință, conducte, telefoane etc. și montare conștientioase a acelora.

Institut Tipografic T. L. Albini în Sibiu.

A eșit de sub tipar:

Călinđerul Poporului

pe anul comun

1895.

Cuprinsul: Călinđerul astronomic și bisericesc, cu povește economice pe fiecare lună. — Cronologie pe anul 1895. — Genealogia domnitorilor europeni. — Posta. — Corespondența telegrafică. — Raportul între măsurile noue și vechi. — Scara timbreleor. Autoritățile bisericesti române din Ungaria și Transilvania. — Văduvele, de Delavrancea. — Moțul și Domnul, de Ioan Vesa, învețător. — *Economic:* Ceva despre stîrpirea omidelor; Sirop de smeură și de cireșe. — *Poesii:* Cu flori cu ramuri verzi, (Dedicatie martirilor nostri) de P. Dulfu; Lupta vieții, de G. Coșbuc. — *Partea hașlie:* Oala cu lapte; Anecdote; Răspuns încurcat; Ghicitori. — Tîrgurile din Ardeal, Ungaria, Bucovina și România. — Insetate.

Numai 20 cr. exemplarul.
Cu trimiterea pe postă 23 cr.

Foaie ilustrată pentru familie

„VATRA“

sub direcțiunea

dor I. Slavici, I. L. Caragiale și G. Coșbuc.

Această revistă ilustrată este dirigeată de unii dintre cei mai aprețiați scriitori români, cu menirea de a oferi onor. public cetitor român, cele mai bune scrieri ale celor mai talentați scriitori români din toate părțile locuite de Români.

Trebuia în sfîrșit o foaie, care să ocupe un loc de cinste pe masa fiecărei familii românești.

Nu va fi cruțată nici o jertfă pentru ajungerea acestui scop; grija de căpetenie fiind a nu lăsa să se strecoare în această revistă nimic nepotrivit cu tradițiile neamului nostru și cu moravurile familiei.

Cele mai bune romane, povestiri, poesii etc. originale și alese, vor ocupa primul loc și numai întâmplător în al 2-lea rind traducțiuni. Toate însă în cea mai curată, mai aleasă și mai frumoasă românească.

Artele, știința, recenziunile teatrale și musicale, noutățile literare, evenimentele însemnate, partea variată și humoristică, toate își vor avea coloanele speciale rezervate în această foaie, cu competență și cu onestitate redactate.

Nici viața casnică nu va fi neglijată: Sfaturi bune din punctul de vedere al educațiunii, higienii, îmbrăcăminteii, a traiului economic, felurite îndrumări folositoare economiei casei, vor fi tratate cu multă grijă.

Ilustrațiunile vor fi alese pe cât e cu putință din istoria neamului nostru, copii după tablourile artiștilor noștri și a celor străini, vederi felurite din țeara noastră și de pretutindenea unde locuiesc Români.

În aceste condițiuni se va prezenta onoratului public român, foaia ilustrată pentru familie

„VATRA“

a un mărgăritor al literaturii noastre naționale, și va apăre de 2-ori pe lună adică 24 fascicule pe an de câte 4 coale 4° mare, tipărită cu îngrijire pe hârtie velină.

Prețul abonamentului pe un an este:

Pentru Austro-Ungaria: coroane 24. Pentru țerile Uniunii-Latine: fr. 24.

Vînzarea cu numărul: **coroane 1.10** (Austro-Ungaria), **franci 1.10** (țerile Uniunii-Latine).

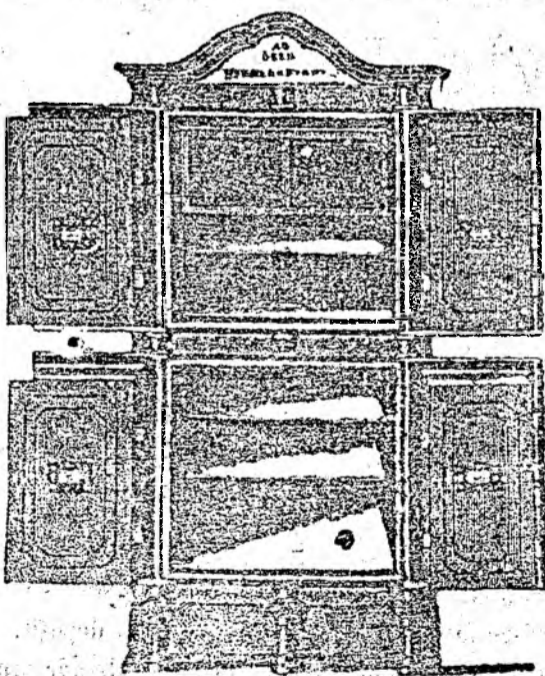
Subsemnatul vă roagă să primiți cu simpatie apariția acestei publicațiuni românești, și să-i asigurați continuitatea prin binevoitorul d-voastre sprijin, abonându-vă la ea.

Abonamente se primesc și în librăria „Institutului Tipografic“ Sibiu, Strada Măcelarilor Nr 21.

Cu deosebită stimă:

C. SFETEA,
librar-editor. — BUCUREȘTI.

[476] 16-30

Fabricat în țeară!

Ces. și reg. privil.

Prima fabrică de casse ardelenescă.

Existând de 12 ani, premiată cu mai multe distincțiuni a lui

A. Géza Öszy,

Quergasse Nr. 39,

SIBIU,

Hechtgasse Nr. 40.

recomandă

Cassele și cassetele sale de fier pentru păstrat bani, cărți și documente

sigure contra focului și spargerii

de construcție proprie a ei și putend fi deschise numai de cumpărătorul însuși. Diferite forme și mărimi, cu prețuri mai ieftine, decât asemenea produse din alte fabrici.

CASSELE

sunt expuse vederii cercetătorilor în localul fabricii.

Prețuri curente ilustrate se trimit la cerere gratis și franco.

[387] 19-